

A közvita nem érdekelte a lakosságot!

Gallyazzák és vágják a fákat

Fotó: Nagy Tibor

Alig olvadt el a hó, s ugrott meg egy kicsit a hőmérő higany-szála, Marosvásárhelyen máris nekiláttak a fák gallyazásának és esetenként a kivágásának. Szerkesztőségünk közelében, a Dr. Bernády György Általános Iskola környékén is megnyesték a fákat. A polgármesteri hivatal honlapján tavaly november 9-én tették közzé a 2016 őszi és 2017 tavaszi idény fakivágási, gallyazási és koronaalakítási programját.

Mezey Sarolta

Ebben nyomon lehet követni, hogy Marosvásárhely lakónegyedeiben, valamennyi utcában hány és milyen fajtájú fán végeznek koronaalakítást, gallyazást, nyesést, illetve hány fát vágják ki. A táblázat szerint csak a kiszáradt, menthetetlenül sérült fákat vágják ki. Szakács László, a Rhododendron Környezetvédő Egyesület képviselője érdeklődésünkere elmondta, hogy Marosvásárhelyen e program szerint több mint 300 fát vágják ki, ebből 61-et azért, mert takarják a közlekedési táblákat. – Sajnos, a fák kivágásával kapcsolatos közvitára senki sem jelentkezett a lakosság részéről, nagy volt az érdektelenség, csak a tulajdonosi társulások

(Folytatás a 4. oldalon)

A Sóvidék népzeneje

A kétnyelvű kiadvány magyar és angol nyelven nyújt áttekintést a Székelyföld egyik jelentős kistérségének, a Sóvidéknek a népzenejéről, zenés-táncos szokásairól.

2.

Tömegbaleset az M43-ason – négyen meghaltak

Raed Arafat belügyminisztériumi államtitkár tegnap közölte, az előzetes adatok szerint 39 személy volt érintett a balesetben, közülük 4 személy meghalt, 11 megsebesült, közülük négyen súlyosan.

4.

Súlyos csapás az otthoni beteggondozásra

Miközben a magukra maradt idősök, ágyhoz kötött betegek anygként várják a Caritas ápolóit, a napokban a kormány rendkívül súlyos csapást mért a civil szférára.

5.

Szétesőben a City'us

A napokban a City'usnak még három válogatott játékosáról irtunk, nos, a szomorú tény, hogy mostanra egyetlenegy maradt.

9.

Üzleteink:

- Kövesdomb, 1848. út 41-43 sz., a posta mögött
- Mini Intershop – a November 7. piacnál
- Mini Intershop – Tudor, 1918. December 1. út 175. sz.

Weboldal: www.intershopms.ro

Telefon: 0751-138-177

Kiszállítás hétfőtől péntekig 8-15 óra között. 50 lej felett a kiszállítás ingyenes!
Minden kedden és pénteken friss baromfi húst kapunk Magyarországról!

Legjobb árak a városban!

Friss pulykamellfilé 24,95 lej/kg.

Friss pulykanyak 10,95 lej/kg.

Friss pulykafelsőcomb 15,95 lej/kg.

Friss pulykaszárnny 9,89 lej/kg.

Friss pulykahát 2,89 lej/kg.

Friss pulykazúza 17,95 lej/kg.

Tipp:

Harmopan kukoricadara (1 kg) 2,95 lej.

Harmopan búzadara (500 g) 1,69 lej.

Kunsági liszt (1 kg) 1,59 lej.

Tiszacsepp étolaj (1 l) 4,95 lej.

Győri vegyes morzsa (500 g) 2,49 lej.

Tündérváros darált mák (200 g) 4,95 lej.

Paco darált mák (250 g) 4,39 lej.

Paco szemes fehérbab (500 g) 4,95 lej.

Paco száraz szemes vörösbab (500 g) 4,39 lej.

Intershop, megéri nálunk vásárolni!

A MAGYAR ÜZLET

Aktuális

Gyógyszerárszabászat

Antalfi Imola

A több mint két hete zajló tüntetések, az államfő kezdeményezte referendum kiírása, újabb bünvádi eljárások indítása a 13-as kormányrendelet kidolgozásában érintettek ellen bizonyára még egy ideig a figyelem központjában maradnak. A tüntetők számának apadása azonban előrevetíti a tiltakozások gyengülését, és ezzel egyidejűleg egyéb problémák kerülnek előtérbe. Például az egészségügyi rendszer problémái, amelyek megoldását egy januárban elkészített tanulmány szerint a lakosság prioritásnak tart.

A médiában ismertetett felmérés eredményei szerint a megkérdezettek háromnegyede az oktatásügy és a szociális ellátás, de legfőképpen az egészségügyi ellátórendszer problémáinak megoldását tekinti elsődleges fontosságúnak. A kórházi infrastruktúra-fejlesztést, a felszereltség korszerűsítését, a szakellátás javítását, a gyógyszerellátást. Utóbbi kapcsán máris vészharangot kongatnak a szakemberek, a gyógyszergyártók, -forgalmazók. A kormány jövő hónaptól ugyanis mintegy 35 százalékkal csökkentené a lejárt szabadalmú orvosságok árát. Megismétlődhet az, ami 2015 nyarán történt: az orvosságok árának jelentős csökkentése több száz termék eltűnését eredményezte, a betegek hónapokon át nem jutottak hozzá a sok esetben életfontosságú gyógyszerekhez. Országos konferenciákon részt vevő minisztériumi illetékesek váltig tagadták

(Folytatás a 3. oldalon)

FEBRUÁR

16., csütörtök
A Nap kel
7 óra 25 perckor,
lenyugszik
17 óra 48 perckor.
Az év 47. napja,
hátravan 318 nap.

IDŐJÁRÁS

Napoz idő

Hőmérséklet:
max. 7°C
min. -3°C

Isten éltesse!

Ma **JULIANNA** és **LILLA**,
holnap **DONÁT** napja.
DONÁT: a latin Donatus név
rövidülése. Jelentése: (az Úrtól)
ajándékozott.

***

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2017. február 16.

1 EUR	4,5071
1 USD	4,2736
100 HUF	1,4616
1 g ARANY	168,4249

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!
Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő
hónapra a Népújság szerkesztőségében:
Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám,
2. emelet, 57-es iroda. Borbély Ernő, naponta 8-14 óra
között, szombat – vasárnap zárva.
Tel. 0742-828-647

Megyei hírek

Csökken az iskolai agresszió

2016-ban Maros megyében 12 százalékkal kevesebb bűncselekmény történt iskolai környezetben, mint egy évvel korábban – derül ki a megyei rendőr-felügyelőség jelentéséből. Különösen súlyos, a diákok életét, testi épségét veszélyeztető megnyilvánulásokra nem került sor. A megyei rendőr-felügyelőség tavaly 44 törvénybe ütköző esetet vizsgált, ebből 37-et tanintézmények területén, hetet iskolák környékén követtek el.

Rövid terápiás foglalkozás szenvedélybetegeknek

A Bonus Pastor Alapítvány rövid terápiás foglalkozást szervez alkohol-, drog-, játékküggők és egyéb szenvedélybetegséggel küzdők számára. A program március 6–17. között zajlik Mezöpanitban. A terápia kiváló lehetőség a szenvedélybetegséggel küzdők és családtagjaik számára a gyógyulásra és kapcsolataik rendezésére. A rövid távú terápián férfiak és nők, valamint felnőtt hozzátartozók is részt vehetnek. Jelentkezni és a részletekről érdeklődni február 28-ig lehet (a marosvásárhelyiek a 0265-254-460-as telefonszámot hívják). Mivel a helyek száma korlátozott, a résztvevőket jelentkezési sorrendben fogadják. Bővebb információk az alapítvány www.bonuspastor.ro honlapján.

Helyi termelők a Petry Látványműhelyben

A Magyar Termék nagydíjas Petry Látványműhely és Múzeum udvarán február 17-én, pénteken 8–19 óra között ismét megszervezik a Local Farmers Market rendezvényt. A vásárlók különböző hagyományos és helyi termékekből válogathatnak, a kínálatban hús- és tejtermékek, sajt, méz, lekvár, szörp, gyümölcs, bor, pálinka, zöldség, gyümölcs, házi keksz, kézművestermékek, házi szappan, krémekek, ékszerek, ajándéktárgyak is szerepelnek, illetve kóstolással egybekötött friss tőpörtyű olvasztás is lesz.

Nagyapó mesefája – mesemondó verseny

A másodikosok Nagyapó mesefája mesemondó versenyének körzeti szakaszát február 18-án, szombaton rendezik meg. A megyei fordulóra március 11-én az ákosfalvi iskolában kerül sor.

A Női Akadémia idei első előadása

Lelkiállapotunk és személyiségünk tükrö: a hangunk minősége címmel szervezi meg idej első előadását a marosvásárhelyi Női Akadémia február 22-én, szerdán 17.30-kor a Bernády Házban. Meghívott előadó: dr. Gyéresi Júlia, a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem adjunktusa, aki interaktív eszközökkel segít a résztvevőknek megismerni és felfedezni önmagukat.

Farsangi kosaras bál

A marosvásárhelyi unitárius egyházközségek és az Unitarcoop Alapítvány szervezésében február 18-án, szombaton 17 órai kezdettel hagyományos farsangi kosaras bála kerül sor a marosvásárhelyi Kék Gyöngy (Blue Pearl) vendéglőben. A jótékonyági céllal rendezett bálon a jó hangulatról Ábrám Tibor és zenekara, illetve Buta Árpád énekművész gondoskodik. Érdeklődni a 0265/261-454, 0365/449-315, 0748-586-549 telefonszámokon lehet.

Hír szerkesztő: Nagy Székely Ildikó

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsenyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroksa, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Iszlai Anna, Makkai Katalin, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁMMENEDZSER:** Borbély Ernő – e-mail: reklam@e-nepujasg.ro, tel. 0742-828-647.
REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn, tel/fax: 00-40-(0)265-268-854. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujasg.ro **E-mail:** nepujasg@e-nepujasg.ro
Telefon: titkárság: 0265/266-780 és tel/fax: 0265/266-270, közönségszolgálat: 0365/410-440, 0265/266-780. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben, tel.: 0742-828-647.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 8-16 óra, péntek: 8-15 óra, szombat zárva, vasárnap: 10.30-14.30 óra között.

Tiszteletünk, Zakariás Tibor!

A Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal képviselői folyó év február 14-én felköszöntötték a 93. életévét betöltő Zakariás Tibort. „A Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal a polgárok mellett áll, és tisztelettel adózik mindazért, amit a városért tettek. Zakariás Tibor egyike azoknak a személyeknek, akiknek megadjuk a kellő figyelmet és tiszteletet. Egy csokor virág, egy üveg pezsgő, egy torta és egy kiválósági oklevél, bár kevés, de jelentést hordozó gesztus, amellyel elismerésünket fejezzük ki iránta” – nyilatkozta Claudiu Maior tanácsos.

Ez a találkozó a Tisztelet a marosvásárhelyi hősöknek – 2017 projekt része, és egyike volt a marosvásárhelyi háborús veteránoknál tett látogatásoknak.

A Sóvidék népzeneje

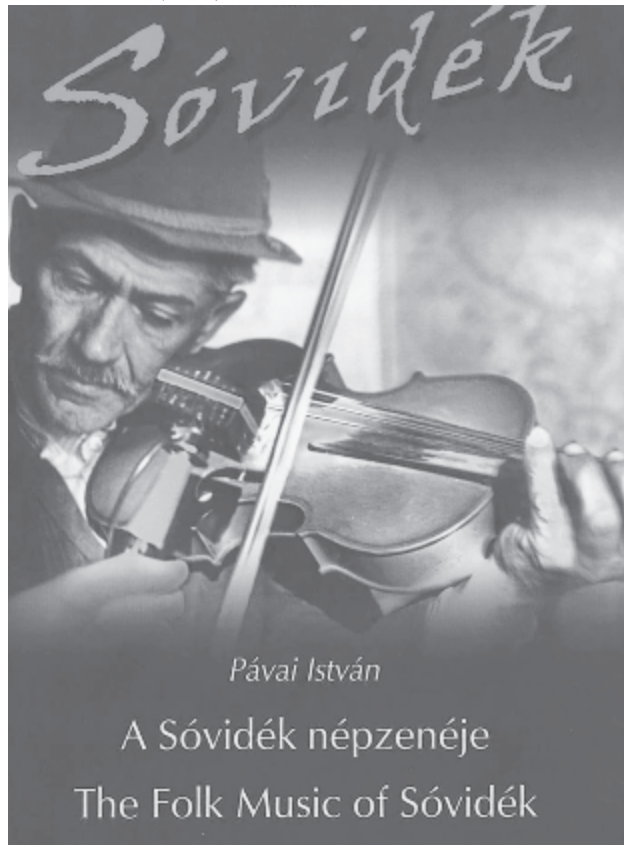
Könyvbemutató lesz e hónap végén a Maros Művészegyüttes szervezésében. Február 23-án 18 órai kezdettel Pávai István A Sóvidék népzeneje című könyvének ismertetésére kerül sor a művészegyüttes kövesdombi székházában.

A kétnyelvű kiadvány magyar és angol nyelven nyújt áttekintést a Székelyföld egyik jelentős kistérségének, a Sóvidéknek a népzenejéről, zenés-táncos szokásairól. A DVD-ROM melléketlen a kistájhoz kapcsolódó 3460 folklóradat, 2500 hangfelvétel (fonográftól a digitális technikáig), 1450 kottás és szöveges népdallejegyzés, 124 videoklip (némafilmtől a digitális technikáig), 195 fotó, 334 archív dokumentumoldal található sokszempontú polihierarchikus, multimédiás adatbázisban, melyben kétnyelvű menürendszer segíti a keresést. A Sóvidék Maros és Udvarhelyszék határán, a Kis-Küküllő és a Korondpatak völgyében fekszik. Atyha, Korond, Alsó- és Felsőfalva, Parajd, Szováta, Sóvárad, valamint néhány apró település alkotja.

A magyarországi Hagyományok Háza és a MTA BTK Zenetudományi Intézet által kiadott kötetet Nagy Miklós Kund újságíró, a Népújság nyugalmazott főszerkesztője, dr. Barabás László néprajzkutató, dr. Benedek Tibor egyetemi adjunktus, a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem zene tanzénekek előadójára és Pávai István, az MTA BTK Zenetudományi Intézet tudományos főmunkatársa mutatja be az érdeklődő közönségnek.

Moderátor Barabási Attila Csaba, a házigazda Maros Művészegyüttes vezérigazgatója. Közreműködik a Maros Művészegyüttes zenekara és táncokara. A belépés díjtalan. „Személyes okai is vannak annak, hogy a Sóvidék népzenejéről adok közre egy összefoglaló kiadványt. Családom két ágon is székelyföldi, s a dédszülektől visszamenően falusi őstermelők voltak. (...) Úkapám mesélte nagyanyámnak azt a tréfás történetet, hogy az atyhaik

annyira zajosan, dobogtatva, kurjongatva táncoltak, hogy a zene már nem is hallatszott. Így a zenészek egy idő után kimentek, elszívtak egy cigarettát, majd visszajöttek a helyükre, és behúzták a táncot...” – vallja a kötetről a szerző, Pávai István. (Knb.)

RENDEZVÉNYEK

Miklósa Erika a Traviátában Marosvásárhelyen

A Kolozsvári Magyar Opera társulata Giuseppe Verdi Traviata című művével vendégszerepel február 18-án, szombaton 18 órakor a Marosvásárhelyi Nemzeti Színházban. Az előadást Gy. Tatár Éva rendezésében tekintheti meg a közönség a Nagyteremben. Az előadásra kizárólag a vendégtársulat jegyei érvényesek. Jegyek válthatók a színház Kultúrpalotában működő jegyirodájában (hétköznap 12-17.30 óra között, telefonszám: 0372-951-251) és a színházban működő jegypénztárban (hétköznap 9–15 óra között és előadás előtt egy órával, telefonszám: 0365/806-865).

Előadások a Spectrum Színházban

Február 17-én, pénteken 19 órakor a Gardénia című előadás látható a marosvásárhelyi Spectrum Színházban. Rendező: Török Viola. 19-én, vasárnap 17 órakor a Büntény a Kecskeszigeten tekinthető meg Kincses Elemér rendezésében. Jegyfoglalás a 0744-301-875-ös telefonszámon, jegyvásárlás a www.biletmaster.ro oldalon, illetve a színház jegypénztárában naponta 8.30-11.30 óra között vagy előadások előtt.

Lecke- és nevelőhangversenyek

Február 17-én, pénteken déli 12 órakor román, 13 órakor magyar nyelvű leckeangversenyre, 17-én román, 18-án magyar nyelvű nevelőhangversenyre kerül sor a Kultúrpalota nagytermében. Téma: Egy nagyszerű zenei együttes: a vonósnégyes. Bemutatják: Carla Gliga és Fülöp Klára tanárnők, közreműködik a Tiberius vonósnégyes.

Jótékonyági bál Udvarfalván

Február 18-án, szombaton este 8 órától ötödik alkalommal tartanak jótékonyági bált Udvarfalván. A vacsoráról a Mobex étterem gondoskodik, az udvarfalvi kultúrotthonban a Csillag zenekar zenél.

Száll a világ – verses-zenés összeállítás

Február 27-én és március 6-án 19 órától a marosvásárhelyi Ariel Ifjúsági és Gyermekszínházban látható a Száll a világ című, Weöres Sándor műveiből készült verses-zenés összeállítás. Ezt követően március 16-án a szászrégeni református templomban lép fel újra az Artsy M Diákszintársulat. Az előadást dr. Gyéresi Júlia rendezte, szakmai tanácsadó: Illés Alexa. Támogatók: Maros Megyei Tanács, Communitas Alapítvány. Helyfoglalás a 0749-016-679-es telefonszámon.

6423578000052

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Tíz új, alkalmi határátkelőt nyitnak meg a magyar–román határon

Tíz új határátkelőt nyitnak meg alkalmoszerűen a hétvégétől a magyar–román határszakaszon – közölte az MTI-vel a román külügyminisztérium sajtóosztálya.

A román külügyi tárca szerint olyan határátkelőkről van szó, amelyekhez az Európai Unió forrásait felhasználva, a határ menti együttműködési program keretében épültek meg az utak 2007 és 2013 között. Az a cél, hogy – az országúti kapcsolatokról 2014 júliusában Bukarestben megkötött román-magyar kormányközi egyezménynek megfelelően – minél jobban kihasználják ezeket a határátkelőket mindaddig, amíg Románia is csatlakozik a határ szabad átjárását biztosító schengeni övezetbe. Románia csatlakozása után ezek az átkelőhelyek állandóan nyitva tartanak majd.

A tíz határátkelőt a február 18-19-ei hétvégétől kezdődően nyitják meg alkalmoszerűen, és a hatóságok a helyi igények és az átlépők számának függvényében vizsgálják további nyitvatartásuk lehetőségét.

Az intézkedések a Csanádpalota–Nagyalak (Nădlac), a Zajta–Nagypeleske (Peleş), a Garbolc–Szárzaberek (Bercu), az Ömböly–Károlypuszta (Horea), a Dombegyház–Kisvarjaspuszta (Văriaşu Mic), az Elek–Otlaka (Grăniceri), a Körös-nagyharsány–Körösszeg (Cheresig), a Dénesmajor–Feketegyarmat (Iarmata Neagră), a Pocsaj–Biharfélegyháza (Roşiori), valamint a Bagamér–Erkenéz (Voivozi) határátkelőhelyekre vonatkoznak.

A Szatmár.ro portál szerint Romániának azért vált sürgőssé a határnyitás, mert a határ menti útépitések finanszírozója az év elején arról tájékoztatta a bukaresti kormányt: előfordulhat, hogy vissza kell fizetni a támogatást, mert az utakat nem használják rendeltetésük szerint.

Az utakat annak reményében építették meg, hogy Románia már 2011-től csatlakozik a schengeni övezetbe. Noha Románia szerint a csatlakozás valamennyi feltételét teljesítették, egyes tagállamok ellenkezése miatt az ország még nem része a schengeni térségnek. (MTI)

Várható volt Washingtonnak a Krimre vonatkozó nyilatkozata

Erős, de várható volt az a washingtoni nyilatkozat, hogy Oroszországnak vissza kellene adnia Ukrajnának a Krim félszigetet – közölte szerdán Witold Waszczykowski lengyel külügyminiszter a lengyel közszolgálati rádióknak adott interjújában.

Sean Spicer fehér házi szóvivő keddi nyilatkozatában azt mondta: Donald Trump amerikai elnök elvárja az orosz kormányzattól az ukrainai erőszak csökkentését és a Krim visszaadását.

Waszczykowski felhívta a figyelmet arra, hogy James Mattis, az új amerikai kormányzat védelmi minisztere, valamint Rex Tillerson külügyminiszter már a szenátusi meghallgatásukon „világosan fogalmaztak, és bíralták Oroszorszá-

got”. Trump kedden közvetített álláspontja pedig „ennél még tovább megy”, de megegyezik az említett politikusok kijelentéseinek szellemével. Sok elemző „jövendölte, hogy a Trump-kormányzat oroszbarát lesz, olyanokból áll, akik éveken keresztül olaj- és gázügyleteket kötöttek az oroszokkal”, de ez nem így van, a külpolitikáért és biztonságpolitikáért felelős tisztségviselőkként ők „már szabályosan viselkednek” – fejtette ki a varsói politikus.

Szóba került az interjújában a The New York Times amerikai lap értesülése is, amely szerint Oroszország titokban újabb robotrepülőgépeket telepített területén. John McCain szenátor azt mondta, úgy tudja, hogy atomtöltettel ellátott robotrepülőgépekről van szó, vagyis

Oroszország megsértette a kis- és közepes hatótávolságú atomrakéták kölcsönös korlátozásáról szóló, 1987-ben aláírt egyezményt (INF).

Waszczykowski szerint már az előző amerikai kormányzat is meggyőződhetett arról, hogy Oroszország „egyáltalán nem kész a nukleáris lefegyverzésre, mivel gyengébben áll a hagyományos fegyverek terén”. Ezért szerepelteti katonai doktrínájában a nukleáris fegyvereket nem védelmi, hanem megelőzési célokra is felhasználhatókként.

„Ezért indokolatlanok lennének – ha egyáltalán lennének – az amerikai kormányzat arra vonatkozó reményei, hogy a nukleáris lefegyverzésről tárgyalni lehet Oroszországgal” – vélekedett Waszczykowski. (MTI)

Az Európai Parlament jóváhagyta a Kanadával kötött megállapodást

Jóváhagyta az Európai Unió és Kanada közötti szabadkereskedelmi megállapodást (CETA) az Európai Parlament, az egyezményt 408 igen szavazattal, 254 ellenében, 33 tartózkodás mellett fogadták el a képviselők a testület strasbourgi plenáris ülésén.

A szavazást megelőző vitán Cecilia Malmström kereskedelempolitikáért felelős uniós biztos hangsúlyozta, az „óriási gazdasági és geopolitikai lehetőséget” jelentő szerződéssel új korszak kezdődik az EU és Kanada kapcsolataiban. „Falak helyett hidakat építünk, s ez lehetővé teszi, hogy együttesen lépjünk fel a társadalmainkat érő kihívásokkal szemben” – mondta.

„A mai bizonytalan időkben, a protekcionizmus világszintű térnyerése közepette a CETA a fenntartható kereskedelem iránti elkötelezettségünket tanúsítja” – emelte ki.

Jean-Claude Juncker, az Európai Bizottság elnöke üdvözölte a szavazás eredményét, „fontos mérföldkőnek” nevezve azt a CETA ratifikációs folyamatában. Mint mondta, a megállapodás lehetővé teszi, hogy „közösen alakítsuk a globális kereskedelmi szabályokat”. Antonio Tajani, az Európai Parlament nemrég megválasztott elnöke kijelentette, „a szabadkereskedelmi egyezmény az uniós állampolgárok javát

szolgálja, serkenteni fogja a gazdasági növekedést, elősegíti a munkahelyteremtést és garantálja az EU magas egészségügyi, környezetvédelmi és munkajogi szabályainak megőrzését”.

A parlament strasbourgi székháza előtt nagyjából százan tüntettek szerda délelőtt az egyezmény jóváhagyása ellen, a szavazás előtti percekben pedig több képviselő is skandalálta az ülésteremben, hogy „nemet a CETA-ra!”.

A szerződés rendelkezéseinek többsége már áprilisban hatályba léphet, az egyezményt azonban még a tagállami parlamenteknek is ratifikálniuk kell, ami a szakértők szerint évekig is eltarthat. A szabadkereskedelmi megállapodást hosszas egyeztetést követően tavaly októberben írták alá a brüsszeli EU–Kanada csúcstalálkozón, a belgiumi Vallónia tartomány hetekig tartó vonakodása után.

A CETA a várakozások szerint a vámok, illetve a gazdasági kapcsolatok további mélyítését hátráltató más akadályok lebontása révén elősegítené a növekedést és a munkahelyteremtést az EU-ban és Kanadában is. Az ellenzők szerint ugyanakkor az egyezmény általános deregulációt von maga után és korlátozza a nemzeti kormányok mozgásterét. (MTI)

A NATO továbbra is a transzatlanti kapcsolatok alapköve

A NATO továbbra is a transzatlanti kapcsolatok alapköve, képes lesz alkalmazkodni a változó biztonsági kihívásokhoz – jelentette ki sajtótájékoztatóján James Mattis új amerikai védelmi miniszter a katonai szervezet szerdai brüsszeli ülése előtt.

A nemrégiben hivatalba lépett, Donald Trump vezette amerikai kormányzat védelmi minisztere hangsúlyozta országának a NATO melletti elkötelezettségét, ugyanakkor a katonai kiadások növelésére sürgette az európai szövetségeseket.

„Itt vagyok, hogy meghallgassam minisztertársaimat, hogy nyílt párbeszédet folytassunk barátok és szövetségesek között arról, merre tartunk” – közölte Mattis.

Ursula von der Leyen német védelmi miniszter ugyancsak a katonai kiadások fokozásának szükségességéről beszélt. „Nekünk, európaiaknak többet kell tennünk Európa biztonsága érdekében, és ez befektetéseket jelent” – mondta.

A német tárcavezető reményét fejezte ki, hogy a NATO-t illetően Mattis álláspontja fog érvényre jutni Washingtonban. Az amerikai hadsereg egyik legtapasztaltabb stratégájának számító Mattis arról beszélt a januári szenátusi meghallgatásán, hogy az Egyesült Államoknak a lehető legszorosabb kapcsolatot kell fenntartania a NATO-val.

Michael Fallon brit védelmi miniszter leszögezte, az aggo-

dalmak ellenére Trump elnöksége alatt sincs kétség a NATO iránti amerikai elkötelezettséget illetően.

Jens Stoltenberg, a szervezet főtitkára kiemelte: egy erős NATO előnyös Európa és Észak-Amerika számára egyaránt, ezért olyan döntésekre van szükség, amely biztosítja a szövetség erejét és rugalmasságát a változó biztonsági környezetben. Mint mondta, biztos benne, hogy az ülés „a transzatlanti egység üzenetét” fogja küldeni a külvilágnak.

Szakértők szerint az európai vezetőket aggodalommal tölti el Trump álláspontja, részben mert nyíltan az Oroszországhoz közeledés mellett kötelezte el magát, részben pedig mert a NATO költségvetésének, az amerikai hozzájárulásnak az újratárgyalását helyezte kilátásba. Trump elnökké választása előtt úgy nyilatkozott, hogy orosz agresszió esetén csak azoknak a NATO-tagországoknak a védelméhez nyújtana segítséget, amelyek teljesítették szövetséges kötelezettségeiket.

A tagállamok korábban vállalták, hogy a bruttó hazai össztermékük (GDP) legalább 2 százalékát védelmi kiadásokra fordítják. Ezt 2016-ben ugyanakkor csak öt NATO-ország – az Egyesült Államok, Nagy-Britannia, Lengyelország, Görögország és Észtország – teljesítette. Stoltenberg azonban kedden felhívta rá a figyelmet, hogy Lettország, Litvánia és Románia is megközelíti az elvárt szintet. (MTI)

Ország – világ

Értékjegyekkel fizetik az üdülést

Tízmillió euróra tehető azon vakációs csomagok értéke, amelyeket a lakosság üdülési értékjegyekkel vásárolt. Ez a szám háromszor nagyobb, mint 2015-ben volt, a 2014-es vásárlások hatszorosát teszi ki – nyilatkozta szerdán Adrian Voican, a Romániai Utazási Irodák Szövetségének (ANAT) alelnöke. A szakember szerint az ország turizmusa sokat fejlődött az elmúlt időszakban végzett befektetéseknek köszönhetően, és a belföldi kirándulások is egyre népszerűbbek. Tavaly a legtöbb üdülési utalványt a gyógyfürdők, a tengerpart, a Duna-delta látogatására használták fel a turisták, a növekedés 18%, 12% és 20%-os volt. (Agerpres)

Drágultak a zöldségek és a gyümölcsök

A zöldségek és a friss gyümölcsök drágultak leginkább januárban az előző hónapoz képest – derül ki az Országos Statisztikai Intézet (INS) szerdán közzétett felméréséből. A friss zöldségek és a zöldségkonzervek ára 5,82%-kal emelkedett januárban, míg a friss gyümölcsökéért 4,36%-kal fizettünk többet. A vasúti szállítás, az üzemanyagok és a villamos energia olcsóbb lett. A vasúti jegyek ára 5,68 százalékkal lett olcsóbb 2016 decemberéhez képest, a villamos energia ára 2,79 százalékkal, az üzemanyagok ára 2,5%-kal csökkent. A Román Nemzeti Bank előrejelzése szerint március végéig 0,2 százalékos inflációra lehet számítani, év végére 1,7%-os inflációt jósolnak. (Agerpres)

Síbaleset a Fogarasi-havasokban

A SMURD mentőszolgálat helikopterét hívták segítségül a hegyimentők egy, a Fogarasi-havasokban síbalesetet szenvedett turista mentésére – közölte Adrian David, a Szeben megyei Salvamont vezetője. A mentésre 1.800 méter magasan, az Asszonyok völgye (Valea Doamnei) nevű helyen került sor. A meteorológusok szerint a Fogarasi-havasok 2.000 méternél magasabb lejtőin mínusz 5 Celsius-fokos hőmérséklet és 125 centiméteres hó van – közölte tegnap az Agerpres hírügynökség

Kevés pénz jut az egészségügyre

Az Európai Unióban Románia költi a bruttó hazai össztermékének legkisebb százalékát az egészségügyre (2014-ben 5,1%-ot), a legtöbbet pedig Svédország, Franciaország, Németország és Hollandia, amelyek 2014-ben GDP-jük 11 százalékánál többet áldoztak erre a célra – írja az Európai Statisztikai Hivatal (EUROSTAT) szerdai közleményében. Romániát a 2014-es évben megelőzte Bulgária (8,5%), Csehország (7,6%), Magyarország (7,2%) és Lengyelország (6,3%) is. Az ország az egy főre számított egészségügyi kiadások (388 euró/fő, 2014-ben) tekintetében is az utolsó helyen áll, ez az összeg Bulgáriában 504, Lengyelországban 684, Magyarországon pedig 757 euró. (Agerpres)

Gyógyszerárszabászat

(Folytatás az 1. oldalról)

a jelenséget, majd később elismerték: a gyógyszerárak csökkentése miatt lendületet kapott az ún. párhuzamos export, külföldön értékesítették a termékeket, természetesen többszörös áron, sok millió eurós nyereséget zsebelve be. Eközben az itthoni betegek vagy külföldről szerezték be orvosságaikat, vagy drágább termékekkel helyettesítették azokat, esetenként más terápiára váltottak, vagy gyógyszeres kezelés nélkül maradtak. Mire valamelyest stabilizálódtak a dolgok, a gyógyszerek árának fokozatos mérséklése helyett a Grindeanu-kormány márciustól egyből meglépi a mesterséges árcsökkentést.

A gyógyszergyártók szakmai szervezete szerint az elmúlt években mintegy kétezer (!) olcsó készítmény tűnt el a hazai piacról, az újabb, ezúttal 35 százalékos árcsökkentés megnehezíti a betegek hozzáférését közel másfél száz orvossághoz, illetve vakcinához, és jó néhány gyógyszer eltűnésére is számítani lehet. Elsősorban a krónikus betegek szenvedhetnek majd a gyógyszerhiány miatt. Florian Bodog szaktárcavezető a szakmai testületek kérésére sem hajlandó visszavonni az árcsökkentésre vonatkozó tervezetet, az évek óta kifogásolt clawback adót (a gyógyszerforgalmazók által eladásuk függvényében fizetett többletadó, amely esetenként elérheti az éves üzleti forgalmuk egynegyedét is) sem úgy tűnik, hogy az illetékesek átszabni készülnének. Bár pozitívum, hogy a kormány múlt heti döntése nyomán 13 új orvosság kerül fel az ingyenes és ártámogatott gyógyszerek listájára, a régiékhöz való hozzáférés megnehezítése vagy ellehetetlenítése sérti a betegek egészségügyi ellátáshoz való jogát. A kormány, a szaktárca illetékesei és a szakmai testületek közötti kommunikáció, az egyezségre törekvés hiánya továbbra is azt jelzi: ebben az árszabályozási „játsmában” minden fontosabb, mint a beteg érdeke.

Gallyazzák és vágják a fákat

(Folytatás az 1. oldalról)

képviselői voltak jelen, akik viszont kérték a fák kivágását. Minél többet! Ezzel a hivatali képviselői könnyen „takaróznak”, mondván: a lakosság igényli a fakivágásokat, az ő kérésüknek tesznek eleget. Sajnálatos, hogy a szakszerűtlen metszésekkel megölik a fákat, s ezt hiába tettük szóvá az évek során, nem volt eredménye. Mindig azt mondták, nincs emberük, s gyorsan kell haladni a munkával

– fogalmazott Szakács László, aki hozzátette, idén eddig még nem észleltek rendellenességeket. Igaz, a munkát csak most kezdték el.

Anca Tebant, a zöldövezetekkel foglalkozó ügyosztály illetékesét próbáltuk elérni, sikertelenül. Pedig csak a munkálatok menetéről szeretnénk volna érdeklődni, hiszen ahogy melegszik az idő, gőzerővel látnak neki a gallyazásnak, fakivágásnak.

Húszéves az Európai Néppárt Ifjúsági Szervezete A populizmus elleni harcra fókuszálnak

A Magyar Ifjúsági Értekezlet (MIÉRT) közleményt juttatott el szerkesztőségünkbe, amelyben beszámol arról, hogy az Európai Néppárt Ifjúsági Szervezete, a YEPP február 8-12. között ünnepelte megalakulásának 20. évfordulóját Romániában, és a rendezvényen a MIÉRT delegációja is részt vett.

Ambrus Zsombor, a MIÉRT delegációjának vezetője a tanácsülésen beszámolt a romániai politikai helyzetről és a szervezet álláspontjáról: „az RMDSZ és a Magyar Ifjúsági Értekezlet nem ért egyet a büntető törvénykönyv és a büntetőeljárásról szóló törvénykönyv sürgősségi kormányrendelettel történő módosításával. Meggyőződésünk, hogy a két jogszabályt módosítani kell, hiszen számos visszaéléshez vezetnek, viszont mindezt a hatalmi ágak szétválasztásának figyelembevételével és a parlament intézményén keresztül, megfelelő vita után lehet megtenni”.

A közlemény szerint Joseph Daul, az Európai Néppárt (EPP) elnöke biztatta a résztvevőket, hogy Európának szüksége van az ilyen aktív és tenni vágyó fiatalokra, hiszen nekik kell tovább építeniük az európai projektet, és tudja, hogy számíthat rájuk. „Az ifjúság véleménye ma fontosabb, mint bármikor, hiszen az EU jövőjéről beszélünk!” – hangsúlyozta az EPP elnöke.

A születésnapot megelőző tanácsülés napjaink egyik legégetőbb témájára, a populizmus elleni harcra fókuszált, világossá vált, hogy szükség van egy stratégiára, amely segít ennek legyőzésében, megértésében és a szavazói bizalom visszanyerésében.

Emellett több fontos határozatot is elfogadtak: az EU-s intézményekben történő fizetetlen gyakornoki programok eltörlésének szorgalmazásáról vagy a vállalkozói szellem megerősítéséről az európai fiatalok körében, de határozat született a befogadóbb és aktívabb állampolgári részvétel szorgalmazásáról is.

Mi a YEPP?

A Youth of the European People's Party (YEPP) az EPP hivatalos ifjúsági szervezete, önálló szabályzattal, politikai programmal, valamint választott képviselőkkel. A YEPP tagjai a nemzeti tagpartok jobbközép, kereszténydemokrata ifjúsági szervezetei. 51 tag-szervezete van, 1-2 millió fiatallal 38 országból Európa-szerte. Ezzel a YEPP a legnagyobb ifjúsági politikai szervezet Európában.

A Magyar Ifjúsági Értekezletet 2013 májusában Szófiában választotta teljes jogú tagjává a YEPP kongresszusa. A teljes jogú tagsággal járó szavazati jog által a MIÉRT az erdélyi ifjúság képviselőiben érdemben bekapcsolódik az európai szintű ifjúsági döntéshozatalba. (mózes)

Tömegbaleset az M43-ason – négyen meghaltak

A magyar külügyminisztérium közleménye szerint az M43-as autópályán tegnap reggel bekövetkezett tömegbalesetben négyen meghaltak, tizenhárom sebesültet kórházba szállítottak. A halálos áldozatok közül egy román állampolgár.

Az M43-as autópályán bekövetkezett tömegbalesetben két török és egy román férfi, valamint egy bolgár nő halt meg. A magyar hatóságok közlése szerint a baleset szerda reggel 7.30 óra tájban, sűrű ködben történt a Csanádpalota–Nagylak határátkelőhely közelében a Romániába tartó sávon. Az első adatok szerint két román kamion, két kisteherautó, egy román busz és két bolgár kisteherautó ütközött össze. Az autópálya teljes szélességét elfoglalták a roncsok a baleset helyszínén. Több jármű is a felismerhetetlenségig összetört, egy busz pedig jobb elejével a sztráda leállósávjában lévő kamionnak ütközött. A sztráda érintett szakaszát lezárták, a rendőrség az autópálya forgalmát Csanádpalotánál leterelte a 43-as út felé. A baleset miatt a kamionok Nagy-

lagnál léphették át a határt, itt jelentősen megnőtt a várakozási idő.

A magyar hatóságok felvették a kapcsolatot az érintett országok konzulátusaival. Románia szegedi főkonzulja a baleset helyszínére ment, és folyamatos kapcsolatot tartott mind a magyar hatóságokkal, mind pedig az aradi katasztrófavédelem – a SMURD és az aradi mentőszolgálat – helyszínén tartózkodó egységeivel. A konzulátus képviselői felkeresték a makói és a szegedi kórházakba beutalt sebesülteket, hogy tájékozódjanak az állapotukról, és konzuli segítséget nyújtsanak számukra.

A Németország és Románia között menetrend szerint közlekedő autóbustot működtető Eurolines román társaság közleménye szerint a balesetet szenvedett autóbuszán 17 utas utazott, és egyikük sem sérült meg. Raed Arafat belügyminisztériumi államtitkár tegnap közölte, az előzetes adatok szerint 39 személy volt érintett a balesetben, közülük 4 személy meghalt, 11 megsebesült, közülük négyen súlyosan. (MTI–Agerpres)

Fotó: Donka Ferenc/MTI

EB-eljárás Románia ellen

Egyetlen integrált hulladéklerakó működik

Eljárást indított szerdán az Európai Bíróságon Románia ellen az Európai Bizottság (EB) amiatt, hogy a hatóságoknak nem sikerült bezárniuk 68 nem EU-konform városi szemétteltelepet, amelyek károsíthatják a lakosság egészségét – írja a bizottság közleményében.

Hasonló eljárás már folyamatban van az Európai Unió (EU) hat másik országa, Bulgária, Ciprus, Spanyolország, Olaszország, Szlovénia és Szlovákia ellen. Bulgária, Ciprus és Spanyolország esetében már határozat is született.

Az EB emlékeztet, hogy Romániának 2009. július 16-ig kellett volna bezárnia nem

EU-konform szemétteltelepeit. Korábban a környezetvédelmi minisztérium arra figyelmeztetett, hogy Románia azt kockáztatja, hogy napi 124.000 eurós bírságot kell fizetnie amiatt, hogy nem sikerült felszámolnia nem konform városi szemétteltelepeit.

A minisztérium álláspontja szerint a szemétteltelepek felszámolása a helyi hatóságok kizárólagos felelőssége, és a Brüsszel által kirótt esetleges bírságokat a helyi költségvetés terhére kell majd kifizetni.

A hivatalos adatok szerint jelenleg 35 megyében van integrált hulladéklerakó, de ezek közül csak egy működik. (Agerpres)

Miért nem?

Múlt heti írásában már Nagy Miklós Kund is feltette magának, olvasónak a kérdést: vajon az ország nagyvárosaival ellentétben Marosvásárhelyen miért nem volt jelentős kormányellenes tüntetés, korrupciót elítélő tiltakozáshullám, megmozdulás, tömeges fölszerkenés?

Nem azért, mert városunk híres lenne kormánypartiságáról, mame-luktermészetéről (ahogy Mikszáth korában nevezték a kormánypartiságot), ámbátor itt sem hiányoznak azok, akik hasonlatosak ahhoz az agmenházi gyűjteményhez, titkos Ceaușescu-rajongókhoz, nosztalgikus aggebekhez, akik estéről estére kereplőkkel és műanyag trombitáscsákjukkal összegyűlnek a Cotroceni-, egykori pionír-, ma elnöki palota előtt.

Az okokat ott kell keresni, ahol elhajlott, kisiklott az 1989-es rendszerváltás alig két hónap alatt a nagy diktátor-szalajást követően. Ha 1989 decemberének legvégén felsejlett az országlakosok egységre törekvése, közös cselekvőképessége, az néhány hét alatt szertefoszlott, és a város tartósan szétesett két nagyobb közösségre. Az etnikumok mentén, természetesen. Mi más is lehetne biztos-bizonytalan, szilárd-ködös fogalmi-érzelmi kapaszkodó?

Kimenni, kormányellenes jelszavakat kiabálni mi is megtehetnők, de a magyarok ezt inkább magyarul tennék, míg a melletted álló más nyelvű rád nem szól idegesen zászlaja alól, szólj te is államnyelven. Hiszen közös ügyünkről van szó. És a közösséget csak egynyelvűen képzeli el.

És ha kimegy? És ha tényleg kormányt bukhat? És ha győz? Ott van a „jó” oldal, akkor vásárhelyi polgárként mit nyer? Persze, hogy sújtja őt a korrupció, az ő

Csütörtöki kimenő
– Sebestyén Mihály rovata –

zsebéből is lopnak, igaz, kevesebbet, mert eleve kevesebbet kap alkalmazottként. Tulajdonosként, vállalkozóként gyakrabban zúdul nyakába váratlan ellenőrzés, büntetés, vádlóként gyakrabban kap elmarasztalást. Hacsak együtt nem táncol, viháncol a farkasokkal. (Homo homini lupus.)

Jön egy új kormány, a beiktatás ünnepélyes, felesküszik a törvények megtartására „a román nemzetet

megosztó” elnök polgártárs előtt. És a fiúk az autonómiát elutasítják, és a nyelvi jogok sérelme felett szemtelenségűen, és saját jóembereiket hozzák helyzetbe. A katolikus gimnázium dolgában nem lépnek, a MOGYE ügyét nem mozdítják el az egyenlőség, jogszerűség felé, a pápát nem engedik Gyulaférvárra, Magyarország felé mosolygósan hideg lesz a viszony a szépen hangzó ígéretek ellenére. Bukarestben eben gubát cserélnek. Ja, és a legtöbb magyarnak minálunk már kettős állampolgársága van. Ez is visszatérhet sok mindentől.

Nos, azért menjen ki tüntetni, hogy majd az RMDSZ felajánlja szolgálatait az ifjaknak is, hogy visszaszerezzen valamit az elorzott, már megszerzett jogokból, a politikai elijelt perbe fogóktól visszaránta azokat, akik ellen igaztalan

vádakat fogalmaznak meg, csak-hogy kiüssék őket a szűk és kényelmetlen, de mindenképpen nyeregnek tekintett pozícióikból? Az ígéretek legtöbbször ígéretek maradnak.

Ha lenne egy valódi kisebbségbarát kormány... Ha lenne egy őszinte, a tényekkel, a részrehajlással szembenező vezetés. De nincs rá kilátás, remény.

A két közösség alapvetően bizalmatlan egymással szemben. Eljártak a bizalmat. A közös akció 1990 márciusa óta nagyobb méretekben, tömegszinten Marosvásárhelyen elképzelhetetlen. Pedig azóta eliett több mint egy negyedszázad. Tény, hogy nehezen felejtünk, nehezen felejtene. És addig maradnak a tévéhírek és számadatok a résztvevőkről, attól függően, melyik független függőségben szenvedő médiumot nézzük.

HARMÓNIA

Egészség – életmód – otthon

Szerkesztette: Menyhárt Borbála

Ellehetetlenítenek egy 20 éve jól működő szolgáltatást Súlyos csapás az otthoni beteggondozásra

Idén ünnepli otthoni idős- és beteggondozói szolgálatának 20. évfordulóját a Gyulafehérvári Caritas. Két évtized, ami arról szól, hogy egy olyan hálózatot építettek ki, ami rászorulók ezreinek a mindennapjait könnyíti meg. Miközben a magukra maradt idősök, ágyhoz kötött betegek anyalként várják a Caritas ápolóit, a napokban a kormány rendkívül súlyos csapást mért a civil szférára – beleértve a Caritást is –: drasztikusan csökkentették az állami támogatást, ami ellehetetleníti az otthoni beteggondozói szolgálat működését. A két évtized jól működő szolgáltatásáról, valamint az állami támogatás megvonásának a következményeiről Ludescher László és Péter György ágazati igazgatókkal beszélgettünk.

Menyhárt Borbála

Kevés az idősotthon, és ami van, az sokak számára megfizethetetlen, kevés a szolgáltatás, amit az idős, beteg hozzátartozójukat ellátni képtelen családok igénybe vehetnek – sajnos, ez a romániai helyzetkép, és ilyen körülmények között az embertől emberig történő intézményes segítség kiépítésének, hozzáférhetővé tételének az úttörője volt a Caritas. Sajnos úgy tűnik, ebben az erőfeszítésben továbbra is, és egyre inkább csak a helyi közöségekre, önkormányzatokra számíthatnak, ugyanis miután az utóbbi pár évben egyre csökkent a szociális szolgáltatásokra nyújtott állami támogatás, a napokban hideg zuhanyként érte a civileket a hír, hogy a kormány februárban drasztikusan visszavágta a szubvenciót.

– 20 évvel ezelőtt hogyan indult ez a szolgálat?

Ludescher László: – Pontszerűen indult el 2-3 megyében ez a szolgálat, akkor nagyon innovatívnak tűnt, mert nem volt erre példa az országban. A kezdetkor fő támaszunk volt a német Caritas szövetség, amely segítette a hálózat kiépítésében. Maros megyében Marosvásárhelyen, Szászrégenben indult el elsőként a szolgáltatás, a későbbiekben újabb önkormányzatok részéről mutatkozott igény rá. Jelenleg Maros megyében 26 önkormányzattal működünk együtt. A szükséglet, amire épült a hálózat, az volt, hogy – főként falvakon – a lakosság előregedik, ezzel egyidejűleg megnőtt a mobilitás, a fiatalok vagy nagyobb városokban, vagy külföldön keresnek megélhetési lehetőséget. Megszűnt a több generáció együtt él és gondozzuk időseinket családmodell. Egyre gyakoribb, hogy egyedül, a hozzátartozóktól távol élnek az idősök. Már a szomszédi segítségnyújtás is egyre kevésbé jellemző. Nagyon kevés az idősotthon, ugyanakkor sokak számára megfizethetetlen. Nem utolsósorban sokkal emberibb, méltóságteljesebb, ha a beteget a saját otthonában, a megszokott környezetében gondozzák. Az sem mindegy, hogy valakit az ápoló anyanyelvén szólít meg, vagy a kör-

Ludescher László

és ez a hiány többnyire az otthoni beteggondozást érinti. Az állami szubvenció úgy működik, hogy személyenként támogatják a konkrét gondozási tevékenységet. Míg január 1916 személynek a gondozását támogatták, addig februárban csupán 415-nek. Ez azt jelenti, hogy 1500 személy ellátása forog kockán. Nehéz helyzetben vagyunk, ugyanis az állami támogatás többnyire a munkatársak fizetését fedezte. Sajnos – nem hivatalos forrásokból – úgy értesültünk, hogy egész évben a februári szinten marad a támogatás, és ilyen körülmények között csökkentenünk kell majd a tevékenységet.

– Miközben a megye állandó és kiszámítható partner, az állami támogatás az utóbbi években igen csak akadozott, évről évre egyre foghíjasabb lett, ebben a hónapban pedig drasztikusan visszavágták a pénzeket.

Péter György: – Évről évre csökkent a szociális szolgáltatásokra nyújtott állami támogatás, amit a munkaügyi minisztérium ad egyesületeknek, alapítványoknak. Erre az évre az elbírálások alapján jóváhagyták a Caritasnak a támogatást, de míg január 268 ezer lejt folyósítottak, február 86 ezer lejt kaptunk. 181 ezer lejjel kevesebbet,

Fotó: Caritas

– Hogyan érinti majd ez az ellátottakat?

Péter György: – Összesen 6590 ellátottunk van Maros, Hargita, Kovászna, Fehér, Brassó és Hunyad megyékben. Hargita megyében 3400, Marosban 2300. Több mint 260 munkatárs látja el őket. Az önkormányzatok így is a költségvetésnek több mint felét biztosítják, nem látom valószínűnek, hogy módjukban áll még nagyobb részt vállalni ebben.

Havi 180 ezer lejes hiányt szponzoroktól előteremteni lehetetlen, egy szolgáltatást szponzorizációkra nem lehet alapozni, az állam feladata, hogy gondoskodjon ilyen módon a polgáiról. Mi, egyesületek, alapítványok, hozzuk a szakmaiságot, megszervezzük a tevékenységet, tehát mindentől mentesül az állam, és mégis ez a hozzáállás. Van olyan része a tevékenységünknek, amire tavaly sem kaptunk állami támogatást, és ezekben az esetekben már történtek átszervezések. Megnéztük, ki az, akihez kevesebb alkalommal kell elmenni, ki az, aki meg tudja engedni magának, hogy nagyobb mértékben hozzájáruljon a szolgáltatás költségeinek a fedezéséhez. De ennyire drasztikus pénzmegvonás sosem volt, ezt az összeget nem fogják tudni pótolni az ellátottak, hiszen általában kis jövedelműekről, egyedülálló kisnyugdíjasokról van szó. Régióként, településenként kell megnéznünk, hogy melyek a szükséges lépések.

Ludescher László: – Az állami támogatás egy ellátottra legtöbb 120 lej lehet, de ez sem a valós szükséglet, csupán egy rész. Hiszen a kolléga a szükségletek függvényében esetenként heti egy-két alka-

lommal is kiutazik egy-egy idős emberhez, ami üzemanyagköltségekkel jár, továbbá fogyóanyag szükséges: injekció, kötszer.

Ebben a szolgáltatásban a mobilitás elengedhetetlen, számtalan autónk jár a megyében, a munkatársaink rengeteget utaznak, hogy elérjenek a legfélreesebb falvakba is. Maros megyében a 60 munkatársnak több mint 2000 idős otthonába eljutni nem kis munka. Mindenkinek az egészségi állapotától függ, hogy milyen gyakran szorul a kollégánk segítségére, de egy munkatársunkra akár 30-40 ellátott is jut. Megyeszerte huszonhat önkormányzat területén dolgozunk, olyan településeken is, ahol a családorvos csak ritkán rendel. Együttműködünk a családorvosi rendszerrel, a munkatársaink családorvosi vagy szakorvosi ajánlásra végzik a munkájukat. Amennyiben lehet, helyi személyeket alkalmazunk, az a cél, hogy például az erdőszentgyörgyi betegeket egy helyi asszisztens vagy ápoló lássa el.

Ez anyagilag is előnyösebb, és nem utolsósorban nagyobb a bizalom. Ugyanakkor az is célunk, hogy helyben teremtünk munkalehetőséget, és ezáltal itthon tartjuk a munkaerőt. Amióta Nyugat-Európában az egészségügyben, az ápolói szektorban nagy a kereslet a munkaerő iránt, sokan külföldön próbálkoznak, jobb megélhetés reményében, és ezt mi is érezzük. Sokan időseket, betegeket gondoznak azok otthonában, vagy intézményben, sokkal nagyobb bérért. Főként amikor ennyire bizonytalan a finanszírozás, nehéz itthon tartani a munkaerőt.

– Ebben a szakmában az ápoló nemcsak kötöz, vérnyomást mér vagy injekciót ad, hanem kicsit beszélgetőtárs, kicsit lelki támasz is...

Fotó: archív

Ludescher László: – Szociomedikális szolgáltatásról van szó, tehát az egészségügyi ellátás, sebkezelés, injekciózás, vérnyomásmérés, feltevések kezelése mellett szociális segítséget is nyújtanak a kollégáink, bevásárolnak az idősnek, elvégzik a nagytakarítást, továbbá vannak mosógépeink is, így ha szükség van rá, a kolléga elviszi az idős ember ruháit, kimossa, majd visszaviszi neki. És ezenfelül van ennek a tevékenységnek egy emberi oldala, ami nem számszerűsíthető. Az idősök nagyon várják a gondozókat, hiszen azok elbeszélgetnek velük, érdeklődnek, hogy mi történt a legutóbbi találkozás óta, hogy vannak az unokák. És ez legalább annyira hasznos az ellátott lelkiállapotára nézve, mint maga a konkrét segítségnyújtás. Van amikor úgy emlegetik a kollégáinkat, hogy angyalok jönnek.

– Az otthoni gondozói szolgáltatás finanszírozásához milyen arányban járult hozzá az állam?

Péter György

Ludescher László: – Maros megyében az otthoni idős- és beteggondozó szolgálat négy pilléren áll: az egyik az önkormányzatoktól érkező támogatás, ami körülbelül 50 százalék, a másik a megyei tanácstól származó, ami 15-20 százalékot tesz ki, a harmadik az állami szubvenció, ez is 15-20 százalék, továbbá az ellátott hozzájárulása, ami hozzávetőleg 10 százalék. Fontos tudni, hogy az ellátottak jövedelem függvényében járulnak hozzá a költségekhez, van akinek például ez egy jelképes 5-10 lejes összeg havonta. Ha bármelyik pillér meggyengül vagy megszűnik, akkor nem üti a szélé a hosszát, vagy üzemanyagra nem lesz pénz, vagy fizetésekre.

– Az utóbbi két évben, amikor egyre csökkent a támogatás, milyen megoldásokhoz folyamodtatok, hogy az ellátottak ne érezzék meg a hiányt?

Ludescher László: – Voltak helyzetek, amikor a helyi önkormányzatok nagyobb összeggel járultak hozzá, előfordult, hogy a tartalékaikat éltük fel, volt amikor külföldi partnereink mondták, hogy ha a román állam nem, akkor ők segítenek. Nagyon meghúztuk a nadrágszíjat, sajnos a kollégáink

mindannyian érezték, hogy ez egy szűkös időszak, ugyanis olyan mértékű bérnöveléseket, amelyeket más szférában eszközöltek, mi nem tudunk adni. Vagy ha a kollégák addig elláttak napi négy esetet, akkor próbálták hatot bevállalni, ha valaki elment szülési szabadságra vagy nyugdíjba, a helyébe nem vettünk fel új munkatársakat. De a nehézségek ellenére nem hagytuk magukra az ellátottainkat, mert az elmúlt két évtizedben bebizonyosodott, hogy szükségük van erre a szolgáltatásra. Bár az elmúlt húsz év során végig adódtak finanszírozási nehézségek, mindig megoldottuk valahogy, mert az emberek bíznak bennünk és számítanak ránk. Ugyanakkor a nehéz időszakban sokan mellénk állnak, az utóbbi napokban például több helyi önkormányzati vezető keresett fel és közölte, hogy valahonnan úgyszólván kiteremtik a pénzt, és növelik a hozzájárulást, csak ne maradjanak gondozás nélkül a rászorulók. Ez ad erőt, hogy folytassuk.

Ének a hadak útján

Szilágyi Mihály

Ma már szinte teljesen ismeretlen, valami-kor hihetetlenül népszerű és rendkívül tehetséges íróról szól zenés bemutatóm. De mi köze egy írónak a hadak útjához? Hogyan képes valaki egy világméretű háború lövészárkában zenéről álmodni? Miért jó, ha az ember nemcsak érzi, hanem érti is a zenét? Mire jó a zene egyáltalán? Azt hiszem, ezek a kérdések sem segítettek senkinek megfejtetni az író nevét. Pedig magyar volt – és nem is akármilyen! Dalolt, zongorázott, szeretett, harcolt, szenvedett, és rejtélyes módon halt meg. Tudom, még ennyi segítség sem elég, hogy ráismerjünk, mert félresöpörték őt a megbecsülés, a tisztelet porondjáról. Tán valami rosszat tett? Aligha. Csak megpróbált magyarként érezni, gondolkodni és szólni – s talán ez utóbbi volt a legnagyobb bűne.

Hiába feszegetjük a találós kérdés határait, csak kevesen vannak, akik elmondhatják, ismerős számukra Gyula diák – Freissperger Gyula, vagy ahogyan az egykori olvasók ismerték: *Somogyváry Gyula*.

Somogyváry Gyula 1895-ben született Fülesten (ma ausztriai falu). Apai ősei több generációra visszamenőleg honvéd katonák voltak. Nagypapjuk hadnagyi kinevezését Batthyány Lajos írta alá 1848-ban.

Gyulának 13 évesen jelentek meg az első versei nyomtatásban. Jó verset pedig csak az képes írni, aki közeli barátságot ápol az énekel vagy rengeteg verset olvas. Talán nem véletlen, hogy diáknak becézték, mert igazi diákként temérdek könyvet olvasott, hihetetlen sok dalt tudott, ismerte a klasszikus zeneirodalmat, és saját kedvtelésére zongorázott. Az igaz, hogy a család minden téren jó példát mutatott, és támogatta is.

A sok ének, a nóták tanácsa sokszor erőt adott a nehéz lépések megtételében. Talán a dalok súgták a fülébe, hogy önkéntesként jelentkezzen az első világháborúba. A katonai származás, a haszaszeretet és a kötelességtudat hazája védelmére készítette. Elszánt honvéd és rendíthetetlen nótafa volt. Aki nem tapasztalta, nem tudja, hogy az ének bátorít, erőt ad, türelmemre és fegyelemre int. Gyula diák tudta ezt. És katonatiszai is tudták, hogy az ének az egyetlen csodaszer, amely erőt ad a front gyöttrő kétségei közepette. És lehet,

hogy a szerencse mellett a dalokra is szüksége volt, hogy súlyos betegen, de ép elmével és érző szívvel kerüljön haza a frontról.

Gyula diák továbbra is diák maradt. Foszlánnyá lőtt hazáját versekkel igyekezett új reménységre biztatni. És mivel szülőfaluját más országnak ajándékozták, emlékezni sem akart német származására, az 1920-as években változtatta meg (ő és az egész család) a nevét Somogyváryra. Az új nevet az a település adta, ahol édesapjuk aludta örök álmát. Ez is egy jelzés volt arra, hogy bár Trianon szétválasztott közösségeket, a névválasztás jogán bárki megválaszthatja nemzeti hovatartozását...

Nem nyugodott bele a történelmi veszteségekbe. Hiitt abban, hogy újságíróként sikerül írásaival új életerővel felruházni a nemzetet. Hazája sorsának jobbra fordulása érdekében aggódó forrósággal írta verseit. Rövid idő alatt országSZerte ismert és közkedvelt költővé vált.

1933-ban, amikor megjelent a Virágzik a mandula című regénye, egyetlen csapásra a történelmi élményregény nagymesterévé vált. A siker hatására ez a regény trilógiává nőtte ki magát, 1919-ben megszületett a Ne sárgulj, fűzfa!, majd 1942-ben És Mihály harcolt című regénye.

1935-től országgyűlési képviselővé választották. A dalok nem engedték beporosodni érző igazságérzetét. Mivel nem értett egyet a zsidótörvénnyel, 1942-ben a németek letartóztatták, és Mathausenbe került koncentrációs táborba. Legnagyobb szerencséjére innen élve szabadult. Hazatérve azonban néhány évnyi szabadság után újabb „bűnét” fedezték fel: a német származását. 1950-ben az összes művét betiltották. Hogy miért? Erre csak az lehet a magyarázat, hogy mert annyira szerette hazáját.

Családját sem kímélték a bűnbakkereső megtorlások: fia orosz hadifogságban raboskodott, lányát pedig tíz évre Gulag-rabságra hurcolták Szibériába. Béla nevű testvérét, aki katolikus pap volt, folyamatosan zaklatták és vádolták, míg az öngyilkosságban talált megoldást. Családjának kilenc tagját érték különböző büntetések, összességében 43 évet raboskodtak...

Gyula diák rendíthetetlen hittel viselte a megpróbáltatásokat. Imáit, reményét versekbe foglalta: „Te látod könnyes éjszakánk/s hogy mennyi bajnak súlya bánt./ Gondok bilincse van mirajtunk./ neved kiáltja hát az ajkunk./ mert már e név is hő ima./ Segíts, segíts meg, Boldogasszony./ Fogolykiváltó Mária!”

Lelkierőt csakis hitében és az énekekben találhatott. Jó zeneértő volt, rengeteg dalt ismert. Zongorázni is tudott – igaz, hogy nem művészien, de minden nótát előcsalt a zongora billentyűiből. Erről ő maga tanuskodott a Ne sárgulj, fűzfa! című regényében.

„Értem és szeretem a muzsikát, ha jó zenét hallok. Amilyen hangszerhez valaha hozzájutottam, azon meg is tanultam játszani – a magam retentő kezdetleges módján. (...)”

Hosszú körmeim úgy kopogtak a billentyűkön, mint hogyha kutya szaladt volna végig rajtuk. S különben is akkor már éveket töltöttem kint a harctéren, s durvák, merevek voltak az ujjaim. Bakanótákra tévedt a kezem. Zoltán nyomban dúdolni, majd énekelni kezdte őket. Meleg, érces baritonja volt, s igazán szépen, szívvel énekelte. (...) Nem tudtam olyat kezdeni, amelynek már az első

versébe bele ne dalolt volna a hadnagy. Ejnye, hát ez mindent ismer? – támadt föl bennem a vetélkedés. – No, megállj, koma!

S keresni kezdtem olyan nótát, amelyet ritkábban hallani.

– Tudod ezt? – És újat kezdtem. Tudta.

– Hát ezt? – Azt ugyancsak fűjni kezdte. Húszat is eljátszottam. Mindegyiket tudta. S diadalmasan ragyogott a két szeme. Cílus meg büszkén nézte. Mert akkor már nyílt küzdelem folyt közöttünk: ki tud több nótát? A hengező kisleány meg is jegyezte gögös szájbiggyesztéssel:

– Hm. Velünk akar kikezdeni nótázásban. (...)

Egyre régebbi nótákért nyúltam. Selyemruha, selyemkendő, selyemszoknya... – Tudták.

Befűtta az utat a hó... – Tudták. – Héj, az árgyélusát! Megálljatok csak! Forgattam, váltogattam egyik dalt a másik után. A fiú verhetetlen volt. Ércesen, boldogan szárnyalt a hangja. Azután egyszerre: Tele van a csipkebokor virággal... – Vártam, hogy Zoltán belevág. Hohó, végre! Nem tudta. De nem bosszantotta. Úgy beleszeret-tek, hogy vég nélkül énekeltek volna. De most már én hengegtem:

– Hát ezt tudod-e? Őt vagy hat nóta következett egymás után. Jó régiiek. Tudták mindegyiket.”

Nem árt, ha még azt is tudjuk Gyula diákról, hogy egy ideig a Magyar Rádió irodalmi igazgatója volt. Ő honosította meg a rádiójátékot, amit hangjátéknak nevezett el, így egy fogalommal gazdagította nyelvünket. És amiről még kevesen tudnak, hogy Gyula diák írta az Erdélyi induló szövegét, de Karády Katalin is szívfájdítóan éneklte a Tudok egy dalt című versét.

Aztán ezt az örökké reménykedni tudó embert mégis elhallgattatták: 1950-ben Kistarcsára internálták. Három év múlva rejtélyes módon halt meg egy mentőautóban, valahol Kistarcsa és Budapest között – a hivatalos közlemény szerint szívroham végzett vele... 1953-ban végképp elnémultak a nóták, becsukódtak a regények, a vörös kód csak a veres csillagokat mutatta meg, mást mindent eltakarta.

Illene – sőt kötelességünk! – újra letöröl-nünk a port Gyula diák elfeledett könyveiről, mert minden szava biztatás: „Pofázz, testvér, mert pitykegomb az élet, de éppen azért gyönyörű!”

Életünk eleme a tánc

Bogdán Emese

„A tánc tulajdonképpen a tér betöltésének egyik formája”
(Aleszja Popova)

Manapság nem sokat beszélünk róla. Legalábbis nem az őt megillető fontossággal, pedig ott van bennünk, lelkünk rezdüléseiben, csak rá kell figyelni, teret engedni neki, hogy hasson, segítsen. A tánc ősidők óta kíséri és kísérti az embert. Már az ősidőkben megjelent, mint a törzsiség jellemzője, mint a legősibb kifejezésformánk, az összetartozás érzését erősítve. Az ókori görögök művészetként tisztelték. A későbbi korokban a tánc magán viselte egy adott nép szokásait, hagyományait, a társasági élet része volt, megfelelő öltözeteket igényelt, fiatalok ismerkedési, párvalasztási lehetősége rejlett benne. Aztán fokozatosan művészetté, a szocializálódás eszközévé vált. Manapság mindenhol (szórakozóhelyen, színpadon, utcán, otthon) táncolhatunk, hisz mindenki számára hozzáférhető a tánc. „Ahol zene van, ott helye van a táncnak is.” Persze nem mindenki ropja egyformán. Van aki táncra születik, van aki megtanulja, sokat gyakorolja, amíg elsajátítja. A tánc és a zene elválaszthatatlan kapcsolatából adódóan a tánc különleges élményt nyújt, több mint egy sport, művészet, önkifejezési és egyben szórakozási lehetőség, járható út a harmóniához. Akik fogyni akarnak vagy alakjukkal nincsenek megelégedve, a rengeteg fitnessle-

hetőség és kalóriaégető tevékenységek mellett vessenek egy pillantást a táncra is, annak bármelyik válfajára. Tapasztalni fogják, hogy jobb és hozzáférhetőbb bármínél. Elsősorban, mert átállítja a hangulatot, oldja a stresszt, és ezzel egészen más miliót teremt. A vérkeringés serkentésével megmozgatja az izmok nagy részét, még azokat is, amelyekre nem is gondolunk. És mindezt észrevétlenül teszi, mert a kellemes zene hatására eltolódik a fáradságküszöbünk, így órákat is eltáncolunk anélkül, hogy éreznénk a pillanatnyi fáradságot, és egy óra alatt akár 250-400 kalóriát is elégethetünk jó közepes ütemű táncolással. A táncban egész testünkkel, teljes lelkünkkel jelen vagyunk. A rendszeres táncolás testi-lelki egészségünk biztosítója. Beállítja a vérnyomást és a szívritmust, erősíti a szívet, a tüdőt, javítja az állóképességet, az ízületek mozgékonyágát, a rugalmasságot, a koordinációt, egyensúlyt teremt a lelkünkben, feloldja a gátlásokat, jó hangulatot varázsol. Tánc közben testünk minden egyes része hozzájárul a végeredményhez. Ha eleinte nehéz is, idővel kialakul az összhang és ösztönössé válik, majd később az élet más területein is megmutatkozik. A tánc pozitív hatással van a testtartásra. Elég, ha csak ránézünk egy profi táncosra, milyen derék állása van, milyen kecses a járása, szép a tartása, jó a kisugárzása. A tánc velejárója, hogy mindig figyelni kell a testtartásra, a testrészek mozdulataira. Egész tes-

tünkkel táncolunk, és állandóan javítjuk magunkat, a társak függvényében is a tökéletességre törekszünk. A kecses mozdulatokat a testünk átveszi, automatizálja, és ezután állandósul a helyes tartás. A tánc mint olyan, megtanít uralni érzéseinket, elfogadni a testünket, de arra is, hogy kifejezzük érzelmeinket. Kialakítja az egészséges reális testtudatot, önismeretet bennünk, magabiztosságot ad, segít felszabadulni, és a szórakoztatás legkiválóbb eszköze. Ne csak mulatozáskor táncoljunk, álljunk rá a táncra napi rendszerességgel!

Még ki se kell menni a házból, hisz mindenkinek rendelkezésére áll a jó zene. Napi 15-20 perc felhangolja az egész napunkat. Ma már sokféle táncfoglalkozás létezik, népi vagy társasági, bármelyik jó hatású, de a legjobb, ha többfélébe is belekóstolunk, és hetente eljárunk táncolni. A nyugati országokban nagy sikerrel alkalmazzák a táncot terápiaként és idősek foglalkoztatására is. A felsoroltak alapján láthatjuk, mennyire fontos a tánc egészségünk megőrzésében. Feltevéődik a kérdés, miért nem rendszeresítjük ezt gyerekeink életében is, hiszen

annyi rossztól megóvná őket. Miért nem lehet az iskolai oktatásban is általános jelleggel alkalmazni, például a néptáncot vagy bármelyik válfaját a táncnak? Nem is mérjük fel, mit jelent a fejlődésben lévő gyermek életében a ritmikus fejlesztés, nem tudjuk értékelni, hogy a rengeteg előnyös (tartásjavító) megelőző hatása mellett még a tanulást is megkönnyíti, fejleszti az írás-, olvasásképességet, a kifejezőkészséget, a kreativitást. De erről és az iskolások táncoktatásáról a folytatásban bővebben szólnok.

Farsangban

Farsang van, sokan mulatnak, társaságba, bállokba járnak. De otthon is megeremthető a farsangi hangulat, ha szomszédok, rokonok összegyűlnek, s egy pohár bor kíséretében finomat vacsoráznak. A hagyomány jegyében ne felejtsük a fánkot, csörögét, abból legalább egyszer mindenképpen kell sütni, de más ötletet is adunk, hátha valakinek kedve támad rá, és elkészíti.

Mezey Sarolta

Szabógallérleves

Ez a leves lassan feledésbe merül, a fiatal háziasszonyok nem főzik, mert kissé munkás. A gyerekek azt sem tudják, mi fán terem. No de a nosztalgia kedvéért akadnak olyan nagymamák, édesanyák, akik nekiveselkednek, és megfőzik a családnak, mint például az én Édesanyám is. Tehát a nagymamától származó receptet osztom meg az olvasókkal.

Egy jókora petrezselyemgyökeret, egy szép murkot és egy szelet zellert sós vízben főni tesszünk. Ez a zöldes alaplé húslevessel is helyettesíthető. Közben egy tojásból és egy „összemarék” lisztből (esetleg egy picit vízből) laskát gyúrunk, amit téglalap alakúra nyújtunk.

Miután a laska elkészült, a lapitón pihentetjük egy kicsit. Addig készítjük a töltelékét. Kevés olajon megdinsztelünk egy közepes méretű sárga hagymát, amikor megpuhult, levesszük a tűzről és csemegepaprikát szórunk rá. A leveles tészta felét kenjük be ezzel a hagymás zsiradékkal, fordítsuk rá a lap másik felét, nyomkodjuk meg, derelyevágóval vágunk belőle 4 centiméter széles csíkokat, majd a csíkokból háromszögeket szabunk. Ezeket dobjuk a levesbe, és lassú tűzön főzzük meg. A derelyevágó jól megnyomkodja a szé-

leket, így nem bomlanak ki, s a hagymás tölték nem kerül a levesbe. Zöldpetrezselymet szórunk rá. Érdemes kipróbálni!

Puliszkalisztes, avagy montenegrói tepsis krumpli házikolbással

Hozzávalók: 4 személyre: 1 kg krumpli, 4 evőkanál kukoricaliszt, 3-4 evőkanál olívaolaj, 4-5 cikk fokhagyma, 1 kanál szezám, 1 kávéskanál fűszerpaprika, rozmarin, só.

Elkészítése: A nyers krumplit hámozzuk meg, mossuk meg, törölve itassuk le a vizet róla, majd vágjunk egyforma nagyságú hasábokat. Az olajat összevegyítjük a kukoricalisztal, a szezám, a fűszerpaprikával, a rozmarinjal és az áttört fokhagymával, majd összekeverjük a krumplival. Az egészet sütőpapírral bélelt tepsibe tesszük, és előmelegített sütőben kb. 40-45 percet sütjük. Amikor a krumpli kívül piros, jó ropogós, belül puha, jöhet a tálalás és szósz.

A krumplihoz frissen sült házikolbászt, oldalt, salátát, házi savanyúságot, mártogatást kínálhatunk. Farsangi vendégvárnak kitűnő.

Sült pisztráng salátával

A pisztrángot megtisztítjuk, megmossuk, majd papírtörővel leitatjuk róla a vizet. Sóval, fehér borssal enyhén fűszerezzük, és egy órát állni hagyjuk. Ezt követően a halat fele-fele finomliszt-kukoricaliszt és kevés csemegepaprika keverékébe forgatjuk. Forró olajban szép aranybarnára sütjük, vigyázva, hogy ne égjen meg.

Melléje szalmakrumplit, vegyes salátát tálalhatunk, amit savanykás muzsdejjal locsoljunk meg. A muzsdejhoz egy fej fokhagyma, picit olaj szükséges, amit mozsárban kikeverünk, citromlevet adunk hozzá, majd egy-két kanál tejföllel tovább habosítjuk.

Almás rácsos

A recept a nagymamámé, évtizedek óta sütjük, bevált. A tészta hozzávalói: 3 csésze liszt, 1 tojás, 1 margarin + egy kanál disznósír, 1 késhegynyi sütőpor, 2 kanál zsíros tejföl, picit só, egy citrom lereszelt héja és egy csomag vaníliás cukor.

A margarint összedörzsöljük a liszttel, aztán minden hozzávalót hozzáadunk. Fél órát pihentetjük, majd egy kör és egy négyzet alakú lapot serítünk belőle. A kör alakú kör alapterületű sütőedénybe tesszük, amit előzőleg megkenünk margarinnal és liszttel szórunk meg. Miután a tésztát behelyeztük, a széleket szépen eligazítjuk, a lapot megszórjuk zsemlemorzssal vagy grizzel, s beletesszük az előzőleg lereszelt és megdinsztelt almát. Ezt izlés szerint cukorral és fahéjjal fűszerezzük.

A négyzet alakú lapot derelyevágóval felcíkózzuk, és szépen az almára helyezzük, majd aranybarnára sütjük.

Jó sütés-főzést!

Fotó: Mezey Sarolta

Maros megye élen jár a hamis riasztások terén A 112-re érkező hívások több mint fele vaklárma

A 112-es egységes sürgősségi telefonszámra beérkezett 14.600.440 hívásból 58,57% hamis riasztás volt 2016-ban, derül ki a Speciális Távközlési Szolgálat (STS) statisztikájából.

A 6.048.353 valós problémát jelző hívásból 3.781.205-öt (60,28%) a mentőszolgálat, 1.364.808-at (21,76%) a rendőrséghez, 933.622-t (14,88%) a sürgősségi felügyeletkehez, illetve a SMURD-hoz, 184.606 (2,94%) hívást a csendőrséghez irányítottak át – írja az STS a február 11-én, a 112-es hívószám nemzetközi napja alkalmából küldött közleményében.

A hamis hívások gyakoriságát illetően Kovászna, Maros és Gorj megyék vezetnek a listán.

A központ átlagos válaszideje 3,94 másodperc, amelyet a hívások 93,6%-ánál jegyeztek a 10 másodperc alatt lereagált hívások közül, ez pedig megfelel az uniós átlagnak.

Idén januárban az 1.199.680 hívásból 552.256 (46,03%) valós problémát jelzett, míg 647.424 (53,97%) hamis volt. A hatóságok 2016-ban és idén januárban összesen 15.847 személyt büntettek meg a hatályban lévő jogszabályok értelmében hamis riasztás miatt.

Az oktatási programok és felvilágosító kampányok hatására az elmúlt években 30 százalékkal csökkent a hamis hívások száma, az 58 százalék pedig megfelel az Unióban regisztrált adatoknak is – írja a távközlési szolgálat.

A 112-es európai egységes sürgősségi segélyhívó számot 1991-ben hozták létre, Romániában 2005-ben vezették be. 2008-tól pedig az egyetlen olyan telefonszám, amelyet fix telefonról és mobiltelefonról is ingyenesen tárcsázhat a lakosság az Európai Unió bármely országában.

A segélyhívó szám fölösleges tárcsázása miatt 500 és 1.000 lej közötti pénzbírság róható ki. (Agerpres)

A magzat neme befolyásolja a kismama immunreakcióját

A magzat neme befolyásolja a kismama szervezetének immunválaszát – állapította meg az Ohioi Állami Egyetem orvosainak tanulmánya.

A nők régóta állítják, hogy a baba nemétől függően másképp érzik magukat a várandósság idején – írta a ScienceDaily.com a Brain, Behavior and Immunity című szaklap februári számában közölt kutatást ismertette.

Egyes tanulmányok szerint a magzat neme szerepet játszhat abban, hogy egyes várandósok más tüneteket érzlelnek magukon, ha fiút várnak, mint ha lányt: a reggeli rosszullét mértéke, a kíváncsiság és egyéb panaszok is eltérnek.

A friss tanulmány bizonyítékokkal támasztotta alá, hogy a magzat neme és a várandós nő immunreakciója között összefüggés van.

Az Ohioi Állami Egyetem Wexner Orvosi Központja 80 várandóst kísért figyelemmel a terhessége alatt. Megvizsgálták, hogy változik-e a vérükben a citokin nevű immunjelző molekula koncentrációja a magzatuk nemétől függően.

Elemezték a vér citokinszintjét és azt is, hogy mennyit változott a vérmintában a citokin koncentrációja, ha a várandósok immunsejtjeit laboratóriumban baktériumokkal fertőzték meg.

„Nem találtunk különbséget a magzat nemétől függően a kismamák vérének citokinszintjében, azonban a kislányt váró terhes anyák immunsejtjei több, gyulladást előjelző citokint

termeltek, ha baktériumokkal érintkeztek. Ez azt jelenti, hogy a fiút várókhöz képest a kislányt váró anyák erősebb gyulladási reakcióval válaszoltak, ha az immunrendszerük kórokozóval találkozott” – mutatott rá Amanda Mitchell, a kutatás vezetője.

A gyulladás az immunválasz kulcsfontosságú része, amikor sebgyógyulásról és vírus- vagy baktériumfertőzésről, valamint krónikus betegségekről van szó. A túlzott gyulladási reakció azonban terhet ró a szervezetre és többek között fájdalmat, fáradtságot okozhat.

Ugyan további vizsgálatokat tartanak szükségesnek a kutatók, úgy vélik, a kislányt váró anyáknál megfigyelt erősebb gyulladási reakció szerepet játszhat egyes betegségek, többek között az asztma tüneteinek várandósság alatti súlyosbodásában.

Az is további kutatásra vár, hogy miként függ össze a magzat neme az anyai szervezet gyulladási reakciójával. Lehetséges, hogy a méhlepény nemi vagy más hormonjai befolyásolják az anyai immunreakciót – mondta Mitchell. (MTI)

BL: A Barcelona történelmi veresége Párizsban

Az FC Barcelona 4-0-ra kikapott a Paris Saint-Germain otthonában a labdarúgó Bajnokok Ligája nyolcaddöntőjének keddi első mérkőzésén. A párizsi meccsnek már az első negyedórájában is fölényben játszott a PSG, több ígéretes helyzetet kialakított, majd a 18. percben – a 29. születésnapját éppen kedden ünneplő – argentin Ángel Di María szabadrúgásával megszerezte a vezetést.

A folytatásban a katalánok előtt is adódtak lehetőségek, ám a 40. percben a német Julian Draxler megduplázta a hazaiak előnyét. A világbajnok támadó ősszel a Wolfsburgban 14 mérkőzésen egyszer sem tudott betalálni, a párizsiak színeiben viszont a kilencedik találkozóján már ötödik volt eredményes.

Legutóbb 2008-ban, a Celtic ellen fordult elő, hogy a Barcelona két gólt kapott egy BL-meccs első félidőjében az egyenes kieséses szakaszban.

A játék képe a szünet után sem változott, a PSG veszélyes akciókat vezetett, az 55. percben ismét Di María talált be, majd a 72. percben Edinson Cavani egy mintaszzerű támadás végén megszerezte a franciák negyedik gólját is megszerezte. A 30. születésnapját ünneplő uruguayi csatár 115. találatát szerezte a PSG színeiben, a klub örökranglistáján csak Zlatan Ibrahimovic (156 gól) előzi meg.

Csupán négygólos hátrányban kezdett veszélyes akciókat vezetni a Barcelona, a 83. percben Samuel Umtiti közelről a kapufára fejt, de neki és társainak sem sikerült szépítenie.

A Paris Saint-Germain vezetőedzője, Unai Emery – aki az elmúlt három idényben megnyerte az Európa-ligát a Sevilla élén – hat dön-

Edinson Cavani egy mintaszzerű támadás végén szerezte meg a franciák negyedik gólját, ez volt az uruguayi játékos 115. találatát a PSG színeiben. AP Fotó

tetlen és 16 vereség mellett most győzte le második alkalommal a Barcelonát.

A katalán együttes története egyik legsúlyosabb idegenbeli vereségét szenvedte el a BL-ben. Korábban már kétszer is kikapott 4-0-ra, először 1994 tavaszán az AC Milan elleni athéni döntőben, majd 2013 áprilisában a Bayern München otthonában, az elődöntő első meccsén.

A Benfica csapatkapitánya, a 36. születésnapját hétfőn ünneplő Luisao 500. alkalommal lépett pályára a lisszaboni együttesben a Borussia Dortmund ellen. A brazil játékos elévülhetetlen érdemeket szerzett a győztes gól megszerz-

ésében: egy szöglet után kapura fejtette a labdát, amit Konsztantinosz Mitroglu érdekes mozdulattal lekezelt, majd közelről a kapuba lőtt.

A németek ugyan szűk tíz perccel később büntetőből egyenlíthettek volna, ám Pierre-Emerick Aubameyang kapu közepébe tartó lövését könnyedén üttötte ki Éderson. A gaboni támadó legutóbbi négy tizenegyeséből hármat kihagyott. A brazil kapus a hajrában is bemutatott egy óriási védést, így nagy szerepe volt abban, hogy előnnyel várhatja a dortmundi visszavágót a Benfica.

A visszavágókat március 8-án rendezik.

Eredményjelző

Labdarúgó Bajnokok Ligája-nyolcaddöntő, első mérkőzések:
 * Paris Saint-Germain (francia) – FC Barcelona (spanyol) 4-0 (2-0)
 gólszerzők: Di María (18., 55.), Draxler (40.), Cavani (72.)
 * Benfica (portugál) – Borussia Dortmund (német) 1-0 (0-0)
 gólszerző: Mitroglu (48.)

Európa-liga: Pályán az Astra

Folytatja európai kupaszereplését a bajnok Astra Giurgiu: az alakulat a belgiumi Genkkel került össze az Európa-liga egyenes kieséses szakaszának első körében, a legjobb 32 között. A párharc első mérkőzését ma este 8-tól rendezik (tv: Sport.ro, DolceSport 1), és a román csapat edzője, Marius Șumudică szerint legalább két, de akár három szempont miatt is fontos a számukra. Egrészt nem elhanyagolható a pénzjutalom, amely a továbbjutó csapatnak jár (kb. 750 ezer euró), az Astra nehéz anyagi helyzetének ismeretében, másrészt a pontok is fontosak, amelyeket az alakulat a párharc két mérkőzésén szerezhet a román klubcsapatok számára (ezek alapján állapítják meg az országok rangsorát, amely meghatározza a BL- és EL-indulók számát, illetve azt, hogy hányadik selejtezőkörből indulnak az alakulatok avagy egyből főtáblán kezdenek-e). Románia jelenleg a 17. rangsorban, azonban akár két helyet is léphetne előre, hiszen az előtte álló Horvátországnak és Ausztriának mindössze 1,100, illetve 1,200 pontos az előnye, ugyanakkor mindkét ország klubcsapatai már a csoportkörben elbúcsúztak a Bajnokok Ligájától és az Európa-ligától, míg az Astra révén Románia pontozhat.

Harmadsorban, és ez sem mellékes pont, a giurgiui alakulat magáért is játszik, hiszen jó szerepléséért cserében kiemelt státust nyerhet a következő évadokban. Magyar vonatkozása is lesz az Európa-liga csütörtöki műsorának: Korhut Mihály csapata, az izraeli Hapoel Beer-Sheva a török Besiktas-sal mérkőzik. Az izraeli bajnokságban élővas együttes – amelyben a magyar játékos négy találkozó óta nem lépett pályára – győzelemmel hangolt a nemzetközi mérkőzésre, mivel szombatot legyőzte a Hapoel Ashkelont. A Besiktas viszont annak ellenére

Magukért, de a román klubfociért is játszanak ma este a román bajnokcsapat játékosai. Fotó: Libertatea

sincs jó formában, hogy vezeti a török első osztályt: másfél hete kiesett a kupából, és hétvégi bajnokiján is vereséget szenvedett.

A legnagyobb nevű, még versenyben lévő csapat, a Manchester United a St. Étienne-t fogadja (élőben az RTL II-n). A találkozó érdekessége, hogy a világ legdrágább futballistája, az angoloknál játszó Paul Pogba a pályán találkozhat testvérével, a francia együttest erősítő Florentinnel. A védőként sze-

replő bátnak várhatóan nem lesz egyszerű dolga, mivel a Vörös Ördögök utóbbi 22 mérkőzésük közül mindössze egyet veszítettek el, és csak egyszer nem szereztek gólt.

Kiegyenlített párharcra a Mönchengladbach – Fiorentina és a Villarreal – AS Roma összecsapáson van kilátás, mindkét meccsen top-ligás együttesek találkoznak.

A visszavágókat jövő szerdán és csütörtökön rendezik.

A ma esti műsor

Európa-liga, a legjobb 16 közé jutásért, 1. mérkőzések:
 * Krasznodar (orosz) – Fenerbahce (török) 18.00 (TV: DolceSport 2)
 * AZ Alkmaar (holland) – Olympique Lyon (francia) 20.00
 * Borussia Mönchengladbach (német) – Fiorentina (olasz) 20.00 (TV: DolceSport 2)
 * Rosztov (orosz) – Sparta Prága (cseh) 20.00
 * Gent (belga) – Tottenham Hotspur (angol) 20.00 (TV: DolceSport 3)
 * Olimpiakosz (görög) – Osmanlispor (török) 20.00
 * Celta Vigo (spanyol) – Sahtar Donyeck (ukrán) 20.00
 * Ludogorec (bolgár) – FC Koppenhága (dán) 20.00 (TV: DolceSport 4)
 * Astra (román) – Genk (belga) 20.00 (TV: Sport.ro, DolceSport 1)
 * PAOK (görög) – Schalke 04 (német) 22.05
 * Hapoel Beer-Sheva (izraeli) – Besiktas (török) 22.05
 * Villarreal (spanyol) – AS Roma (olasz) 22.05
 * Manchester United (angol) – St. Étienne (francia) 22.05 (TV: RTL II)
 * Anderlecht (belga) – Zenit (orosz) 22.05
 * Legia Varsó (lengyel) – Ajax Amsterdam (holland) 22.05
 * Athletic Bilbao (spanyol) – APOEL (ciprusi) 22.05

Szétesőben a City'us

Bálint Zsombor

Kikapott Temesváron a Marosvásárhelyi City'us teremlabdarúgó-csapata. A valódi hír azonban nem ez, hisz a papírforma érvényesült, bár titokban reménykedtünk, hogy nem így történik. A hír az, ami miatt aztán már titokban sem mertünk reménykedni a jó eredményben, hogy lassan játékosok nélkül maradjon a marosvásárhelyi csapat. A napokban a City'usnak még három válogatott játékosáról írtunk, nos, a szomorú tény, hogy mostanra egyetlenegy maradt. Nem azért, mert a marosvásárhelyiek két legtapasztaltabb és legképzettebb játékosát kizárták volna a címeres mezés keretből, hanem azért, mert Stoica és Csoma Alpár megelégedtek, hogy ingyen játsszanak, és kérvényezték szerződésük érvénytelenítését. Ilyen körülmények között pedig most már a City'usnak csak egyetlen „célkitűzése” lehet a bajnokságban: befejezni az idényt. Ez pedig önmagában sem lesz könnyű, hisz azért a kiszállások pénzbe kerülnek, a hazai meccsek pedig ki kell fizetni a játékvezetést és egyéb szervezési költségeket, miután a klub – néhány nagyszájú populista helyi tanácsos aknamunkája miatt – teljesen támogatás nélkül maradt.

Ami pedig a temesvári mérkőzést illeti, a marosvásárhelyi „óvoda” megpróbált felőni a feladathoz. Balszerencsésé a temesváriak nagyon gyorsan fel tudták törni a vendégvédelmet, és a 3. percben

kétszer is betaláltak. Ezt követően is Temesvár uralta a mezőnyt, ám a ritka ellenakciók egyike végén a kapu elé rúgott labda Šimićről pattant át Molinán (micsoda ironia, hogy az Informatica mostani kapusa volt a kevesebb mint két hónapja játszott marosvásárhelyi mérkőzésen a City'us döntetlenjének egyik kulcsfigurája, még marosvásárhelyi mezben), s ezzel sikerült a vendégeknek szépíteni. Lassan azonban egyértelmű volt, hogy sokáig nem lehet tartani a frontot, és Felipe újabb gólja után taktikát váltott a City'us. Duque állt be kapusmezben, és a létszámfőlényes City'us megpróbálta altatni a játékot, sikerrel húzva ki a félidő végéig.

A második félidőt a City'us végig veszkapussal játszotta, ezúttal Togannal az álkapus szerepében, és figyelemre méltó, hogy csak egy gólt kapott az üresen maradt kapuba, hatalmas balszerencse következtében. A 33. percben Țipău lövése a kapufáról pattant egyenesen Felipe elé, aki kapásból küldte az egész pályán át az örizetlen há-lóba. Ezenkívül többnyire jól tartotta a labdát a City'us, s bár nagy veszélyt nem jelentett Molina kapujára, sikeresen akadályozta meg, hogy megszegyenítő vereséget szenvedjen, mi több, Covaci-nak szépítenie is sikerült az utolsó percben.

Lapzárta után a City'us Aradon játszik a Románia-kupa nyolcaddöntőjében a bajnokságban nem szereplő Simándi Șoimii ellen.

Jegyzőkönyv

Teremlabdarúgó 1. liga, 18. forduló: Temesvári Informatica – Marosvásárhelyi City'us 5-2 (3-1)

Temesvár, Constantin Jude csarnok. Vezette: Bogdan Sorescu (Pitești), Georgian Ionescu (Buzău). Tartalék: Florin Anca (Déva). Ellenőr: Sorin Vădana (Kolozsvar).

Informatica: Molina – Thiago Marques, Savio, Fernando, Felipe (Rakić, Šimić, Ilaș, Lupu).

City'us: Căținean – Duque, Covaci, Küsmödi, Togan (Csala, Țipău, Boroș, Izlai, Nagy, A. Pop).

Gól: Felipe (3., 14., 21., 33.), Savio (3.), illetve Šimić (5. – öngól), Covaci (4.).

Sárga lap: Molina (28.), Rakić (38.), illetve Duque (2.).

A teremlabdarúgó 1. liga 18. fordulójának további eredményei: Kolozsvári Clujana – Galaci United 1-4, Dunărea Călărași – Resicabányai Munkás 6-2, Sepsiszentgyörgyi Sepsic SIC – Kézdivásárhelyi SE 2-4, Jászvásári Poli – Székelyudvarhelyi FK 1-11. A Dévai Autobergamo állt. Előrehozott mérkőzésen: Jászvásári Poli – Resicabányai Munkás 7-0.

Ranglista

1. Galac	16	12	2	2	61-30	38
2. Temesvár	16	11	3	2	80-28	36
3. Székelyudv.	16	11	2	3	98-48	35
4. Déva	15	10	4	1	87-28	34
5. Călărași	17	11	0	6	61-41	33
6. City'us	16	8	3	5	67-56	27
7. Jászvásár	16	7	2	7	56-58	23
8. Sepsiszentgy.	16	4	1	11	51-83	13
9. Resicabánya	16	3	1	12	34-81	10
10. Kolozsvár	17	1	1	15	29-99	4
11. Kézdiv.	17	1	1	15	26-98	4

Európai focikörkép

* **Angol Premier Liga, 25. forduló:** Arsenal – Hull 2-0, Manchester United – Watford 2-0, Middlesbrough – Everton 0-0, Stoke – Crystal Palace 1-0, Sunderland AFC – Southampton 0-4, West Ham United – West Bromwich 2-2, Liverpool – Tottenham 2-0, Burnley – Chelsea 1-1, Swansea – Leicester 2-0, Bournemouth – Manchester City 0-2. **Az élszport:** 1. Chelsea 60 pont, 2. Manchester City 52, 3. Tottenham 50.

* **Spanyol Primera División, 22. forduló:** Espanyol – Real Sociedad 1-2, Betis – Valencia 0-0, Alavés – Barcelona 0-6, Athletic Bilbao – Deportivo La Coruna 2-1, Osasuna – Real Madrid 1-3, Villarreal – Málaga 1-1, Leganés – Sporting Gijón 0-2, Las Palmas – Sevilla 0-1, Atlético Madrid – Celta Vigo 3-2, Eibar – Granada 4-0. **Az élszport:** 1. Real Madrid 49 pont/20 mérkőzés, 2. Barcelona 48/22, 3. Sevilla 46/22.

* **Olasz Serie A, 23. forduló:** AS Roma – Fiorentina 4-0; **24. forduló:** Napoli – Genoa 2-0, Fiorentina – Udinese 3-0, Crotone – AS Roma 0-2, Palermo – Atalanta 1-3, Sassuolo – Chievo 1-3, Inter – Empoli 2-0, Torino – Pescara 5-3, Sampdoria – Bologna 3-1, Cagliari – Juventus 0-2, Lazio – AC Milan 1-1. **Az élszport:** 1. Juventus 60 pont, 2. AS Roma 53, 3. Napoli 51.

* **Német Bundesliga, 20. forduló:** Mainz – Augsburg 2-0, Ingolstadt – Bayern München 0-2, Darmstadt – Borussia Dortmund 2-1, Werder Bremen – Mönchengladbach 0-1, RB Leipzig – Hamburger SV 0-3, Bayer Leverkusen – Eintracht Frankfurt 3-0, Schalke 04 – Hertha BSC 2-0, Wolfsburg – Hoffenheim 2-1, Freiburg – 1. FC Köln 2-1. **Az élszport:** 1. Bayern München 49 pont, 2. RB Leipzig 42, 3. Eintracht Frankfurt 35.

* **Francia Ligue 1, 24. forduló:** Caen – Bordeaux 0-4, Montpellier HSC – AS Monaco 1-2, Paris St. Germain – Lille 2-1, Angers – Stade Rennes 0-0, Lorient – Toulouse 1-1, Lyon – Nancy 4-0, Metz – Dijon 2-1, Nice – St. Étienne 1-0, Olympique Marseille – Guingamp 2-0; **25. forduló:** Bordeaux – Paris St. Germain 0-3, Guingamp – Lyon 2-1, Dijon – Caen 2-0, Lille – Angers 1-2, AS Monaco – Metz 5-0, Nancy – Montpellier HSC 0-3, Toulouse – SC Bastia 4-1, Stade Rennes – Nice 2-2, St. Étienne – Lorient 4-0, Nantes – Olympique Marseille 3-2. **Az élszport:** 1. AS Monaco 58 pont, 2. Paris St. Germain 55, 3. Nice 53.

A Call Center és az Aquaserv honlapja – modern eszközök az ügyfelekkel való kapcsolattartásra

Interjú Daniel Dodiță-Fărcașsal, az Aquaserv külkapcsolati osztályának vezetőjével

Riporter: Daniel Dodiță-Fărcaș úr, megkérjük, mondjon néhány szót a Call Center szolgáltatásról, amit az Aquaserv Társaság nemrég helyezett üzembe.

Válasz: A telefonos ügyfélszolgálat modern és hatékony eszköz az ügyfelekkel és az alkalmazottakkal való kommunikációban, amely egyben a fogyasztókkal való kapcsolattartás javítását célozza. A központ lehetővé teszi a társaság különböző osztályai közötti információáramlás hatékony ellenőrzését, a hívások rövidebb idő alatt érkeznek a műszakiakhoz csőtörések vagy víz- és csatornaszolgáltatási gondok esetén.

Riporter: Mikor vezették be ezt a szolgáltatást?

Válasz: Az Aquaserv Call Center tavaly január 16-ától működik, országosan az első öt ivóvíz-szolgáltató között vezették be.

Riporter: Mi az előnye ennek a rendszernek?

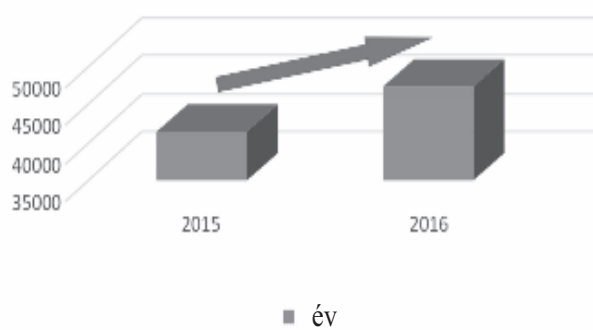
Válasz: A rendszer működése azon telefonhívások, bejelentések megoldására hivatott, amelyek a vízszolgáltatással kapcsolatosak (szerződés, számlázás, számlafizetés, bejelentés, reklamálás, tájékoztatás) vagy a társaság saját kapcsolattartó rendszerének – telefon, fax, e-mail, sms, web, chat – adminisztrálása. Lehetőség van visszahívásra (callback), átirányításra és hangrögzítésre is. Gyakorlatilag az ügyfélszolgálati rendszer révén az alábbi megvalósításokra nyílik lehetőség:

- az operátorok munkaidejének legkevesebb 80%-os lefedése
- a 30 másodperc várakozási időnél gyorsabb válasz a hívások legkevesebb 80%-ára
- a hívások 3%-ánál kevesebb a megszakított hívás
- a fax, e-mail, sms automatikus visszajelzése legkevesebb 10 percen belül

Riporter: Milyen eredményekről számolna be a szolgálat egyéves működése során?

Válasz: Az ügyfélszolgálati rendszer működésének elemzése során megállapítottuk, hogy a 2016-ban érkezett telefonhívások száma a 2015-ös évihez viszonyítva 13%-kal nőtt. Következésképp kijelenthetjük, hogy egyre többen választják ezt a módszert a személyes megkeresés helyett.

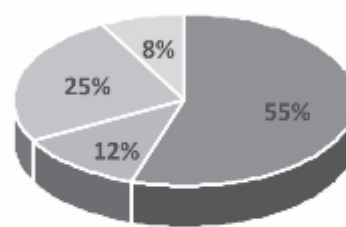
A beérkezett telefonhívások növekedése

Érdekességgé említhető, hogy a 2016-ban fogadott hívások csupán 55%-át oldották meg telefonbeszélgetéssel, az esetek 45%-a az interaktív menü révén talált megoldásra. Az interaktív menü segítségével az ügyfelek választ kaptak kérdéseikre anélkül, hogy közvetlen kapcsolatba kellett volna lépjenek a telefonos ügyfélszolgálattal. A leggyakoribb információk, amelyeket az ügyfelek megnyitottak az interaktív menüben, a következők voltak: vízszolgáltatás felfüggesztése csőtörés vagy előre beütemezett munkálatok miatt; a társaság által alkalmazott díjszabások, szerződésekhez szükséges dokumentumok.

A Call Center másik hasznos funkciója az üzenetrögzítő, azok számára, akik nem szándékoznak megvárni a telefonszolgálatos választ és hangüzenetet hagynak, ezáltal rövid időn belül az ügyfeleket visszahívják. Az ügyfelek hozzávetőleg 24%-a választotta ezt a lehetőséget tavaly.

A hívások megoszlása

- Operátor
- Interaktív menü – Díjszabások
- Interaktív menü – Szolgáltatás szüneteltetése
- Interaktív menü – Szerződéskötéshez szükséges dokumentumok

Összegzésként a román és magyar nyelven egyaránt működő ügyfélszolgálati rendszer révén csökken a várakozási idő, lehetővé válik az összes beérkező telefonhívás átvétele és a víz- és csatornaszolgáltatáshoz kapcsolódó gondok nagy részének a megoldása egyszerű telefonhívással.

Riporter: Ugyancsak a 2016-os évben megújult az Aquaserv honlapja, a www.aquaserv.ro. Milyen újdonságokkal szolgál az új honlap?

Válasz: Az Aquaserv Társaság 2016. augusztus elsejétől az online közegben új arculattal van jelen. Teljes egészében megújult a www.aquaserv.ro honlap, modern dizájnnal, optimalizálva, mobiltelefonos applikációval, gazdag tartalommal, állandóan megújuló és könnyen elérhető tartalommal. Az új honlap román, magyar és angol nyelven is elérhető.

Az ügyfelek a chat gomb megnyomásával közvetlenül is kapcsolatba kerülhetnek a társasággal. A közvetlen kapcsolattartó lehetőségük adódik arra, hogy a víz- és csatornahálózattal kapcsolatosan felmerülő gondokat azonnal orvosolják.

Riporter: Köztudott, hogy az utóbbi időben egyre többen kedvelik az online fizetést. Az Aquaserv megújult honlapja lehetővé teszi ezt?

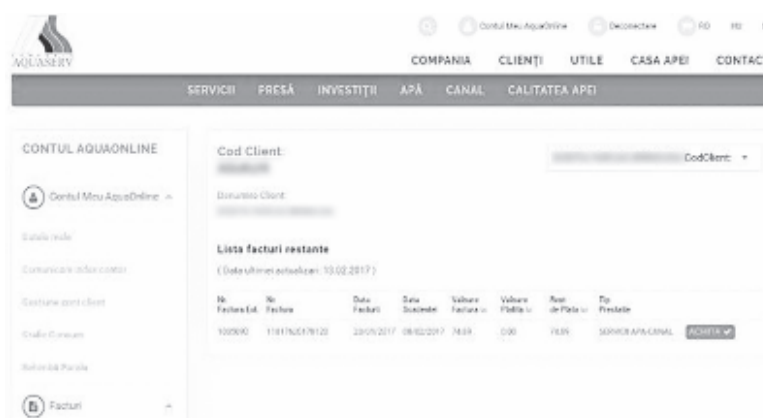
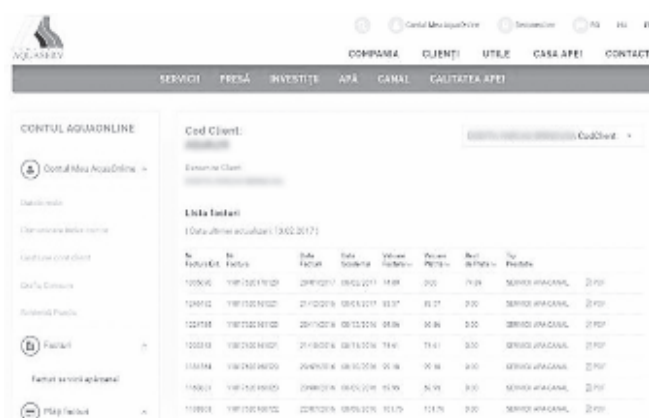
Válasz: Természetesen. A szolgáltatások online fizetése egyike volt az új honlap célkitűzéseinek, így egyik legfontosabb újítás az online kliensszámla nyitása, az úgynevezett AquaOnline, amelynek az alábbi előnyei vannak:

- számlákon található minden információhoz való hozzáférés
- a számlák online kifizetése
- a számlák online megtekintése és letöltése
- a fogyasztás alakulásának követése
- a vízóra állásának bejelentése
- a számlák elektronikus formátumban való kézbesítése
- e-mailben való értesítés a számlák kiküldéséről
- több fogyasztói pont egyetlen kliensszámlára való feljegyzése
- az Aquaserv hírlevelére való feliratkozási lehetőség.

Az **AquaOnline** számla aktiválása egyszerű, gyakorlatilag az ügyfeleknek egy érvényes e-mail-címre van szükségük és egy számlára.

Az eddig eltelt időszakban hozzávetőleg 5.000 **AquaOnline** számlát nyitottak, és növekvő tendencia tapasztalható. Az online platformon végrehajtott számlafizetések augusztushoz viszonyítva tavaly decemberben megduplázódtak.

Az ügyfeleket arra biztatjuk, hogy bizalommal lépjenek kapcsolatba társaságunkkal a Call Center és a honlap révén, ugyanakkor az AquaOnline kliensszámlát vegyék igénybe a számlák kifizetésénél. Mindezek modern eszközök, kényelmesek és megbízhatók, ugyanakkor használatukért nem számolnak fel járulékos költségeket. (fizetett hirdetés)

A hirdetésírókban
megjelent közlemények,
reklámok tartalmáért
a hirdetésfelelős
vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

KEMÉNY tűzifa eladó. Tel. 0744-159-621. (58897)

KEMÉNY tűzifa eladó. Tel. 0742-866-258. (58897)

KEMÉNY tűzifa eladó. Tel. 0758-558-092. (58897)

ELADÓ tűzifa. Tel. 0757-439-281. (59029)

TŰZIFA eladó. Tel. 0742-732-247. (58991-I)

MINDENFÉLE

KÉSZÍTÜNK, szerelünk: külső műanyag redőnyöket, szalagfüggönyöket, harmonikaajtókat, termopán PVC-nyílászárókat, szűnyoghálókat. Tel. 0744-121-714, 0265/218-321. (58941)

HŰTŐK javítását vállalom lakásán, garanciával. Eladók használt hűtők, fagyasztók, kombináltak. Tel. 0722-846-011. (54920)

ALKALMAZUNK hegesztőt és lakatost. Tel. 0744-572-889. (-I)

VÁLLALUNK ács munkát fából, tetőfedést Lindab cseréppel, teraszok, csatornák, lefolyók készítését, javítását és bármilyen javítást. Tel. 0747-871-270. (59087-I)

MEGEMLEKEZÉS

Mély fájdalommal emlékeztetek mindenkit, aki ismerte és szeretete drága édesanyját, **BEKE MÁRIA** tanárnőt, volt csikfalvi lakost, hogy ma van halálának 15. évfordulója. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Tilla és családja. (59051-I)

„Az igazak örökké élnek, s az Úrnál van az ő jutalmuk!”
(Bölcs. 5,16)
Szomorú szívvel emlékeztünk február 16-án ft. **FÁBIÁN DÉNESRE**, Kászonújfalu plébánosára halálának 8. évfordulója. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Szerettei. (58640-I)

Múlnak az évek, te nem vagy már velünk, de tovább élsz szívünkben, soha nem feledünk. Némán megállunk a sírod mellett, könnyes szemmel áldjuk emlékedet. Fájó szívvel emlékeztünk február 16-án **INCZE SÁNDORRA** halálának második évfordulója. Emléke legyen áldott, pihenése csendes! Emlékét őrzi édesanyja, testvére, lánya, Adél és unokája, Brigi. (59010)

Fájó szívvel emlékeztünk a szeretett férjre, drága jó édesapára, nagytatára, apósra, a kisillyei **SZŐCS JÁNOSRA**, aki február 16-án tíz éve itt hagyta szeretett családját. Emlékét örökre szívében őrzi felesége, két lánya családjukkal. (58999-I)

Szomorú szívvel emlékeztünk a márkodi születésű **MARTON REGINÁRA** halálának 22. évfordulója. Emlékét őrzi lánya, veje és unokája. (59078)

Fájó szívvel emlékeztünk 2017. február 16-án **ELCZNER ANNÁRA** halálának első évfordulója. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Emlékét szeretettel őrzi lánya: Marika, Enikő, veje, Gábor, unokái: Kinga, László, Péter és dédunokái: Orsika, Rebeka, Bence, Ábel. (59073-I)

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett édesanya, nagymama, anyós, dédnagymama, nagynéni, rokon, szomszéd és jó ismerős, az ehedi születésű
özvegy **SZŐCS GIZELLA**
született Ferenci
marosszentgyörgyi lakos
életének 89. évében csendesen megpihent. Drága halottunkat február 17-én, pénteken 13 óra körül helyezük örök nyugalomra a marosszentgyörgyi római katolikus temetőben. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!
A gyászoló család. (59074-I)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a drága jó férj, édesapa, nagytata, testvér, sógor, apatárs, jó szomszéd és barát,
id. **TOÓK GÁBOR**
a kábelgyár volt laboránsa
életének 72. évében hosszú, fájdalmas betegség után szíve megszűnt dobogni. Temetése február 17-én, pénteken 13 óra körül lesz a marosszentgyörgyi temetőben. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!
Gyászoló szerettei. (9088-I)

Megrendült szívvel tudatjuk, hogy a szeretett édesanya, nagymama, testvér, anyós, anyatárs, rokon és jó szomszéd,
özv. **SZIKSZAI SÁNDORNÉ**
szül. Szegeci Regina
életének 79. évében 2017. február 15-én rövid szenvedés után csendesen megpihent. Temetése pénteken, február 17-én 14 óra körül lesz a marosvásárhelyi református sírkertben, református szertartás szerint. Nyugodj békében, szeretett édesanyánk! A mi szívünkben örökké élni fogsz. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!
Fia, Zoltán, lánya, Kati és családja, unokái: Izabella, Annamária és Noémi. (59091-I)

RÉSZVÉTVILVÁNÍTÁS

Öszinte részvétünket fejezzük ki a gyászoló családnak szeretett barátunk, **KURTIFÁN GYUSZI** elhunytával. Barátai, Ráczkői G., Soós J., Német J., Gazdag F. (59077)

Öszinte részvéteimet fejezem ki Szikszai Zoltánnak és családjának a drága **ÉDESANYA** elvesztése miatt. Cioloboc Piroksa. (59090. (59090)

Szemünkben könnyel, szívünkben mély fájdalommal, kegyelettel emlékeztünk életünk legszomorúbb napjára, 2005. február 16-ára, a felejthetetlen feleségre, legdrágább édesanyjára és nagymamára, **FEHÉR MAGDOLNÁRA** szül. Liteczky halálának 12. évfordulója.
Az úr, mely lelkünkben maradt, pótolhatatlan, de emléke szívünkben örökké élni fog. Akik ismerték és szerették, áldozzanak egy percet emlékére. Köszönjük. Nyugodj békében, drága **MAGDIKÁNK!** Emléked legyen áldott, nyugalmad csendes! Szeretteid. (58946-I)

„Ha emlegettek, köztetek leszek, szeressétek egymást, ahogy én szerettelek. Ne sírjatok, én már nem szenvedek, a fájdalom az, hogy nem lehetek veletek. Búcsúztam volna, de erőm nem engedett, csak a szívem súgta halkán: isten veletek.”
Soha el nem múló fájdalommal emlékeztünk február 16-án id. **SZABADI LAJOSRA** halálának 8. évfordulója. Nyugodjon békében! Emlékét őrzi két fia, két menyee és két unokája. (58809)

Hiányzol, messze vagy, de mindig ránk vigyáztál, vigyázol, szeretted, szeretünk, vigyázz még reánk. Fájó szívvel emlékeztünk a jó testvérré és fiúra, ifj. **BOTHA MÁRTONRA** halálának 10. évfordulója. Isten adjon neki csendes nyugodalmat!
Édesapja, Márton és testvére, Zsolt. (59057)

Pótolhatatlan vagy, te mindent tudtál, és jól, felemeltél, vigasztaltál, ápoltál, velünk voltál.
Szívünk bánatával emlékeztünk a szeretett családanyára, házastársra, testvérré, **BOTHA ERZSÉBET** ny. postásnőre.
Bánatos férje, fia és testvére családjával. (59057)

Az évek múlnak, de akit szeretünk, arra mindig könnyes szemmel emlékeztünk. Lelked már messze jár, de a mi szívünk mindig fáj. Az élet kegyetlen és mostoha, szeretni megtanít, de feledni soha. Elfeledni téged nem lehet, csak megtanultunk élni nélküled.
Soha el nem múló fájdalommal emlékeztünk **RENDES IRÉNRE** február 17-én, amikor már hét éve, hogy itt hagyott minket. Emléked legyen áldott, nyugalmad csendes! Nyugodjál békében! Emlékét őrzi lánya, veje, két unokája, Levente és Emőke. (59072)

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik drága halottunk, özv. **SZÉKELY PÉTERNÉ** szül. **KÁSLER ÁGOTA** temetésén részt vettek, sírjára virágot helyeztek, fájdalmunkban osztoztak. A gyászoló család. (59027)

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik szeretett halottunk, özv. **KACSO ÖDÖNNÉ** szül. **PÁL IRÉN** temetésén részt vettek, sírjára virágot helyeztek és fájdalmunkban osztoztak. Külön köszönet a Lazarenum alapítványi idősek otthona vezetőségének és személyzetének, akik élete utolsó négy hónapjában odaadóan gondozták. A gyászoló család. (59017)

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

BIZTONSÁGTECHNIKAI MUNKATÁRSAT és **VILLANSZERELŐT** alkalmazunk. Életrajzot az electrosec@rdslink.ro e-mail-címre várunk. (59348-I)

MAGYARORSZÁGRA keresünk dolgozni akaró, megbízható hölgyeket és urakat hosszú távra, könnyebb és nehezebb **BETANÍTOTT MUNKÁRA** (műanyag és fém alkatrészek gyártása, összeszerelése). Amit elvárunk: betöltött 18. életév, minimum 8 osztály, a magyar nyelv nagyon jó ismerete szóban és írásban is. Amit kínálunk: versenyképes fizetés, egyéni teljesítménybónusz, ingyenes kiutaztatás Magyarországra, ingyenes szállás 2-3 ágyas szobákban és ingyenes munkába járás autóbusszal. Érdeklődni a 0755-067-687, 0742-010-263-as telefonszámon. (59309-I)

AUTÓBUSZVEZETŐKET keresünk Nyugat-Magyarország területére. Kiemelt bérezés, egyéni bónuszrendszer, ingyenes szállás! Tapasztalat nem szükséges. A magyar nyelv ismerete kötelező! Érdeklődni a 00-40-753-102-268, 00-40-753-102-290 telefonszámon. (59395-I)

Az **ALKONY KFT.** NŐT alkalmaz **VIRÁGKÖTÉSRE**. Jelentkezni személyesen önéletrajzzal a délelőtti órákban a cég székhelyén lehet: Marosvásárhelyen, a Dózsa György u. 71. szám alatt. (sz.-I)

A **NAPA IMPEX KFT.** **GYENGEÁRAMÚ TECHNIKUST** és **VILLANSZERELŐT** alkalmaz. Az érdeklődők önéletrajzaikat az office@napa.ro e-mail-címre várjuk. További információk a 0265/315-268-as telefonszámon. (59415-I)

KETLISEKET, SZABÁSZOKAT és **VARRÓNÓKET** keresünk **KÖTÖTTÁRU ÖSSZEÁLLÍTÁSÁRA** Magyarországra, budapesti, XVIII. kerületi varrodába, jó kereseti lehetőséggel, heti elszámolással és fizetéssel. Hosszú távú, bejelentett munkaviszony, fizetett szabadsággal. A fizetésről e-mailben vagy telefonon tudunk felvilágosítást adni. Ketlis és varrónó – teljesítményalapú bérezés (darabér). Átképzés is megoldható (amennyiben már varrt, de nem kötöttáru), addig órabért tudunk felajánlani. A szállás, albérlet tekintetében segítséget nyújtunk. Jelentkezni a 00-36-30-338-8766-os telefonszámon, munkanapokon 8-16 óra között, Fekete Ágnes, e-mail-cím: feki.agi64@gmail.com; www.blacktex.hu (59080)

A Renania Trade Kft. ügyintéző dolgozót keres

Feladatkör:

- Az áru előkészítése kiszállításra
- A raktári készlet kezelése mobil terminálok használatával
- Az áru fel- és lerakási munkáinak biztosítása
- Az áru polcra helyezése
- A tisztaság biztosítása a lerakatban

Elvárások:

- Felelős, szervezett, kommunikatív, becsületes személy
- Kommunikációs és kapcsolatteremtő készség a munkatársakkal
- Csapatmunkára való képesség

Önéletrajzokat a carriere@renania.ro címre vagy a Marosvásárhely, Bodoni utca 68. szám alatti székhelyünkre várunk.

Tel: 0265/264-656. Fax: 0265/260-906

Târgu Mureș 88,2% Sovata 102,2%
Marosvásárhely 88,2% Săvâta 102,2%

r · a · d · i · o

Reghin 94,7% Sighișoara 104,3%
Szászrégen 94,7% Segesvár 104,3%

Spălătorie și detailing auto
Beltrand

autómosó és -kozmetika

- külső-belső tisztítás
- kárpittisztítás, polírozás, viaszozás
- szőnyegmosás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.
Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

Marosvásárhelyi **96 FM**
Rádió **106,8 FM**
Románia **1323 AM**

www.marosvasarhelyiradio.ro

A Népújság hirdetési irodájában felvesszük
APRÓHIRDETÉST
a kolozsvári SZABADSÁGBA,
a csíkszeredai HARGITA NÉPÉBE,
a sepsiszentgyörgyi HÁROMSZÉKBE
és az aradi NYUGATI JELENBE.

A Surub Trade Kft. cserefalvi csavargyárába keresünk munkatársakat a következő munkakörökbe:

gépbeállító, gépkezelő

Elvárásaink:

- megbízhatóság
- pontosság
- lojalitás
- tanulékonyosság

Amit kínálunk:

- stabil, modern munkahely
- állandó fejlődési lehetőség
- versenyképes bérezés

Előny: a műszaki rajz alapfokú ismerete, lakatos, esztergályos, fémforgácsoló vagy fémmegmunkáló szakképesítés

A gépek kezeléséhez a betanítást biztosítjuk.

Önéletrajzokat személyesen Cserefalván, a 115. szám alatt lehet leadni, illetve e-mailben a hr@surubtrade.ro-ra lehet küldeni. Érdeklődni a 0745-043-920 telefonszámon lehet.

LAM, hiteles megoldások!

LAM
MICROKREDIT - MIKROHITEL

tel.: 0265-220-099
www.lammikrohitel.ro

Az információ hatalom

EGY KOMOLYABB BETEGSÉG MINDIG MEGRÁZÓ MÓDON ÉRKEZIK AZ EMBER ÉLETÉBE

ÉLNI JÓ!

Először nem is akarjuk elhinni. Velem ilyen nem történhet. Nem, ez egy rossz álom. A szomszéd, a munkatárs, a barát, ők igen, ők megbetegedhetnek, de nekem sosem volt még náthám sem!

A következő fázis az: miért pont én? Mit vétettem a Sorsnak, a jó Istennek, hogy így büntet? Fiatal vagyok még hozzá! Az én koromban mások vigan...

Aztán feltesszük magunknak a gyötörő kérdést: mit kellett volna, mit kell másként tennem?

Azóta, hogy egy közeli hozzátartozóm halálosnak mondott betegségével szembesültem – ennek már több, mint húsz éve –, erre a kérdésre keresem a választ. Miért betegszünk meg? Miért lesznek betegek az emberek egyre fiatalabban és egyre súlyosabban? Mit tehetünk azért, hogy egészségesebben élhessük végig az életünket, szenvedés nélkül, elkerülve a korai halált?

A genetikusok szerint az emberi szervezet 120 évre van hitelesítve, egyesek szerint még többre. Ez azt jelenti, hogy ha valaki száz évesen hal meg, még az is túl korai! Régen járványok tizedelték az emberiséget, éhezés, háborúk. A világ boldogabb felén immár ez már nincs így. Miért, hogy bár az átlagéletkor nőtt,

messze nem éri el azt, amire születünk, amit genetikai adottságaink lehetővé tesznek?

A választ először a táplálkozásban találtam meg Ron Rosenthal segítségével: a hosszú élet titka a makrobiotika, vagyis szervezetünk ellátása megfelelő üzemanyaggal. A Nagyí és Nati szakácskönyve című munkám több, mint ötvenezer példányban kelt el magyar nyelven.

2003-ban talákoztam egy Magyar származású külföldön élő orrossal. Hiszem, hogy nincsenek véletlenek: ennek a nagytudású, de hajlott korú férfinak már nem volt ereje ahhoz, hogy amit kitalált, azt széles körben megossza az emberekkel. Megosztotta velem, és én arra tettem fel az életemet, hogy megismertessem mindazokkal, akiknek hasznára lehet. Egy eszközzel van szó, amely a mágneset kombinálja az akupunktúrával. Azóta rengeteget tanultam a mágneseterrápiáról, és megdöbbentő felfedezéseket tettem betegségeink okairól. Örökké hálás leszek ezért a találkozás-

sért, amely elindított egy új ösvényen, és rávilágított arra, hogy a jó táplálék nagyon fontos, de nem elégséges az egészség megőrzéséhez, a betegségek leküzdéséhez.

Előadásokat tartok szerte az országban, az emberek pedig megdöbbenve hallgatnak, és azt kérdezik: hogy hogy eddig erről nem tudtak? Miért nem beszélt nekik erről senki?

Be kell látnunk, hogy a beteg ember nem egy elromlott szerkezet, amit a szerelő – az orvos – kijavít, s aztán működhet tovább. Szervezetünkben minden, mindennel összefügg. Képtelenek vagyunk függetleníteni magunkat a külső hatásoktól. Az Univerzum része vagyunk. A Föld nevű bolygón élünk, amely maga is eleven, és folyamatosan változó, és mi ki vagyunk szolgáltatva a gyakran számunkra ismeretlen erőknél és folyamatoknál. Az egész világon emberek milliói fordultak már a mágneseterrápiára, nem véletlenül. A Földünk bajban van, s vele együtt mi is szenvedő alanyai vagyunk

Kövesdi Natália
nemzetközi mágneseterrápi
szakértő várja Önöket
ingyenes személyes
konzultációra is

Ha szeretné megismerni
a MAGNEO módszert,
szeretettel meghívjuk
közönségtalálkozóinkra.

egy természetes változásnak. Megértve ezt a problémát, ha megteszünk néhány változtatást az életünkben, képesek leszünk úrrá lenni nehézségeinken, több energiát, egészségesebb életet, több pozitív eredményt.

Személyesen hívom meg Önt!
Jöjjen el az alábbiakban megszervezett előadások egyikére. Ígérem, nem fog unatkozni, talán ez a néhány perc gyökeresen meg fogja változtatni az életét, és megoldást nyújt Önnek az egyre sürgetőbb problémáira.

Várjuk nagy szeretettel!

Kövesdi Natália,
az alternatív tudományok díszdoktora

PRÓBÁLJA KI INGYENESEN

JÖJJÖN EL KÖZÖNSÉGTALÁLKOZÓINKRA!

MAROSVÁSÁRHELY, Hotel Concordia, 2017. február 18., szombat, 10-12-ig (román nyelven)

MAROSVÁSÁRHELY, Hotel Concordia, 2017. február 18., szombat 17-19-ig magyar nyelven.

KÉRJEN SZEMÉLYES
KONZULTÁCIÓT,
A TERÜLETI VEZETŐK
VÁRJÁK MEGERESÉSÉT

Bihar megye: Horváth Máttyás +40 (769) 696 837
Brassó megye: Pál Katalin +40 (733) 068 501
Hargita megye: Csobánczy Anna Zenobia +40 (725) 923 490
Kovácsna megye: Csobánczy Anna Zenobia +40 (725) 923 490
Maros megye: Lokodi Vera +40 (740) 094 663
Szatmár megye: Zsom Jánosné +36 (20) 956 8986
Szeben megye: Fărcaș Diana +40 (732) 009 777
Grabcsev Elena +40 (744) 750 270
Szilágy megye: Anton Györgyné +36 (70) 953 9512